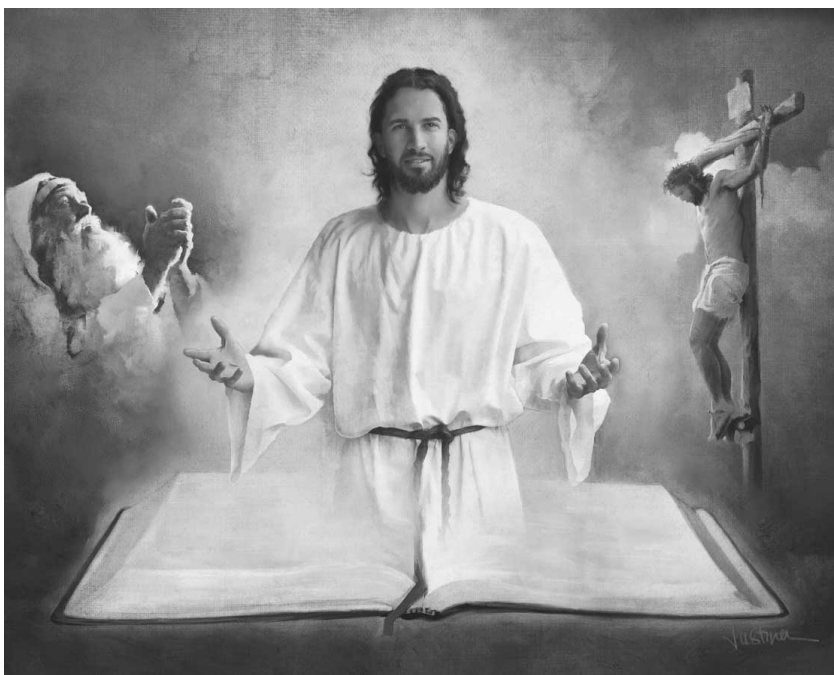

Spasenje samo vjerom

Poslanica Rimljanima

Don Neufeld

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Listopad, studeni i prosinac 2017.

Sadržaj

1. Apostol Pavao u Rimu
2. Sukob
3. Stanje ljudskog roda
4. Opravdanje vjerom
5. Abrahamova vjera
6. Adam i Isus
7. Pobjeda nad grijehom
8. Tko je Čovjek Rimljanima 7?
9. Nema osude
10. Djeca obećanja
11. Izabrani
12. Nadvladati zlo dobrom
13. Kršćanski život

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 4/2017.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • Odgovorni urednik: Neven Klačmer • Urednik: Mario Šijan • Prijevod: Dragana Todoran • Lektura: Marijan Malašić • Korektura: Ljiljana Đidara • Tiskano u uredu nakladnika

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

“Na tome stojim”

Luther i Poslanica Rimljanima

Martin Luther, trideset trogodišnji profesor teologije, postavio je prije pet stotina godina svojih devedeset i pet teza na vrata dvorske crkve u Wittenbergu u Njemačkoj. Iako je u početku samo želio ukazati na obmane iza kojih je stajalo papinstvo izrabljujući njegovu pastvu prodajom oprostajnica, Lutherov čin odbacivanja pretvorio se u iskru koja je pokrenula protestantsku reformaciju, nakon čega svijet više nije bio isti.

Naravno, mnogo toga se promijenilo od tog događaja 1517. godine. Međutim, ono što se nije promijenilo jest Božja riječ i istine u Riječi koje su Lutheru pružile teološku osnovu da postavi izazov pred Rim i da milijunima ljudi objavi uzvišenu poruku o spasenju samo vjerom.

U središtu tog temelja je tema koju ćemo proučavati ovog tromjesečja. U svojem djelu *Komentari o Poslanici Rimljanima (Commentary on Romans)* Luther je zabilježio: “Poslanica je doista vrlo značajan dio Novog zavjeta i predstavlja najčistije Evanđelje. Ne samo što je vrijedna da je svaki kršćanin zna od riječi do riječi, već i da je proučava svakog dana kao svakodnevni kruh duše.” (str. 8)

Da, upravo je u Poslanici Rimljanima Luther pronašao uzvišenu istinu o opravdanju vjerom. Na njezinim je stranicama, boreći se sa sigurnošću spasenja, otkrio veliku istinu — ne samo Poslanice Rimljanima i ne samo Novog zavjeta, već cijele Biblije: istinu o planu spasenja koji nam je dan “u Kristu Isusu prije vječnih vremena” (2. Timoteju 1,9 — Varaždinska Biblija). Istina glasi da spasenje počiva samo u Kristovoj pravednosti. Ona nam se pripisuje vjerom i neovisno o držanju Zakona. U Poslanici Rimljanima Pavao je jasno rekao: “Smatram dakle da se čovjek opravdava vjerom, bez djela Zakona.” (Rimljanima 3,28 — Varaždinska Biblija)

Luther je upravo zbog ove istine, zbog odbacivanja ovozemaljske sile i vlasti i rimske hijerarhije, bio izveden pred sabor u Wormsu 1521. godine kad je izjavio: Ja se ne mogu i neću odreći, jer nije dobro za kršćanina da govori protivno svojoj savjesti. Na tome stojim, i ne mogu drukčije.” (J. H. Merle D’Aubigné, *History of the Reformation*, American Tract Society, New York, 1848., str. 249)

Ni danas vjerni protestanti ne mogu učiniti ništa drugo nego da se drže Božje riječi nasuprot svim nebiblijskim običajima i dogmama.

Nema sumnje da je kršćanstvo u velikoj mjeri napredovalo od vremena Luthera, oslobađajući se viševjekovnog utjecaja praznovjerja i lažnih učenja koja ne samo da su izopačila Evanđelje, već su ga u potpunosti preuzela.

Ipak, nakon dugog niza godina utjecaj reformacije je oslabio. U nekim mjestima je napredak zamijenjen hladnim formalizmom, u drugima su se ljudi vratili Rimu. Sada, u doba ekumenizma i pluralizma, mnoge jedinstvene istine koje su potaknule reformaciju su nejasne, zamagljene mnogim obmana što nastoje prikriti osnovne razlike, a te razlike danas nisu ništa bolje riješene nego što su bile u Lutherovo doba. Proročanstva zabilježena u Knjizi proroka Daniela 7,23-25 i 8,9-12 te u knjizi Otkrivenje 13. i 14. poglavlju, kao i uzvišena vijest o spasenju vjerom sadržana u Poslanici Rimljanima, pokazuju zašto se ljudi vjerni Bibliji moraju čvrsto držati istina koje su naši protestantski očevi branili čak i po cijenu života.

Kao adventistički kršćani mi se držimo načela *Sola Scriptura*, samo Pismo. Stoga čvrsto odbacujemo sve pokušaje da se kršćanstvo vrati Rimu i vjeri prije reformacije. Pismo nas usmjerava u potpuno suprotnom smjeru (Otkrivenje 18,4), tako da mi nastavljamo objavljivati svijetu "neprolaznu radosnu vijest" (Otkrivenje 14,6), isto vječno Evanđelje koje je nadahnulo Martina Luthera prije pet stotina godina.

*Biblijska pouka i Priručnik za učitelje za ovo tromjesečje temelji se na radu **Dona Neufelda** (1914.—1980.), koji je bio zamjenik urednika časopisa Adventist Review u razdoblju od 13 godina (1967.—1980.) i jedan od urednika enciklopedijskog djela The SDA Bible Commentary.*

Apostol Pavao u Rimu

Ključni tekst: Rimljanima 1,8.

Učenik će

Znati: Upoznat će Pavlov život, njegovo podrijetlo i crkvu u Rimu.

Osjećati: Osjetit će veliki teret koji je Pavao osjećao u vezi sa spasenjem Židova i neznabožaca, spasenjem milošću i vjerom, i u njemu će se probuditi želja da radi za izgubljene.

Činiti: Ponijet će Pavlovo misionarsko breme i razmišljati o njegovim metodama kojima je dosegao svijet kako bi se približio zajednici u kojoj živi.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Pavlove strategije kojima je želio doprijeti do Španjolske s vječnim Evanđeljem

A. Na koji je način Pavlova misionarska strategija viđena ne samo kao teorijska, već i konkretna i praktična?

B. Što su misionarske “Španjolske” u našem praktičnom kršćanskom svjedočenju?

II. Osjećati: Pavlov teret za misiju i spasenje Židova i neznabožaca (cijelog čovječanstva)

A. Kako u svojem životu mogu razviti empatiju prema nevjerujućim ljudima koji mogu biti najprimljiviji za moje svjedočenje?

B. Kakve rasne, kulturološke ili nacionalne predrasude, ako ih ima, utječu na moje osjećaje prema osobama u mojoj zajednici ili na radnom mjestu?

III. Činiti: Pokazati brigu koje je Pavao pokazao za spasenje cijelog čovječanstva

A. Na koje praktične načine možemo propovijedati Evanđelje u njegovanju brižnih međuljudskih odnosa?

B. Zašto naš cilj treba biti doseganje svih ljudi propovijedanjem Evanđelja?

Sažetak: Ova pouka treba nas nadahnuti da pomno i uz molitvu razmišljamo o svojim prilikama za svjedočenje.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 1,8.

Glavno načelo duhovnog rasta: Pavlovo izražavanje hvale i zahvalnosti zbog vjere kršćana u Rimu treba nadahnuti i motivirati sve kršćane da duhovne stvari učine najvišim prioritetom u svojem životu i svjedočenju.

Uvodni razgovor: Stavite pred učenike izazov da iskreno ispitaju svoje razumijevanje biblijske istine (posebno u vezi sa spasenjem i njegovim praktičnim dubljim smislom). Zatim ih potaknite da procijene svoje trenutačne napore i sredstva u širenju Evanđelja u svojem okruženju. Pavao je isto tako potvrdio i podijelio s drugima svoj misionarski plan da širi Evanđelje u sve dijelove tadašnjeg poznatog svijeta.

Pitanja za razgovor

1. Što je Pavlovo Evanđelje i u kakvoj je vezi s drugim ključnim kršćanskim doktrinama?

2. Koji se duhovni darovi očituju u vašoj mjesnoj crkvi? Kako ovi darovi dalje određuju misiju mjesne crkve u vašem kulturološkom okviru? Kako darovi određuju misiju Crkve širom svijeta — našu misiju usmjerenu na kršćane i nekršćane?

DRUGI KORAK: Istražite!

Biblijski komentar

1. Širi okvir Pavlove misionarske strategije

Povijest Pavlovihi misionarskih putovanja i budući ciljevi koje je postavio pomažu nam da razjasnimo i bolje shvatimo praktične savjete i teološki sadržaj Poslanice Rimljanima. Poznavanje Pavlovog života posebno je korisno radi utvrđivanja njegovog nauka o spasenju samo vjerom u Krista. Imajući na umu ovaj širi okvir, ono što slijedi kratak je pregled četiriju glavnih tema u Poslanici Rimljanima koje su istaknute u pouci za ovaj tjedan.

Aktivnost: Prvo, da biste više cijenili opseg i ciljeve Pavlovog misionarskog rada, zamislite sebe u jednom od drevnih gradova u koji je Pavao oputovao kao misionar. Ako ste u mogućnosti, uzmite biblijski atlas i pokrenite svoju maštu. Zatim upitajte sebe: Kakvi bi pri-

zori, zvuci, hrana i narodi prevladavali u tom mjestu? Kako vam zamišljanje tog okruženja pomaže da bolje shvatite kulturološke izazove s kojima se Pavao kao misionar suočavao? Kako ono što ste uočili u ovoj aktivnosti možete primijeniti na izazove u širenju Evanđelja i svjedočenju s kojima se danas suočavamo?

2. Okvir Pavlove službe

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Rimljanima 16,1.2; Djela 18,1-18; 20,2.3; 28,17-31; Rimljanima 15,22.25.)

Crkva u Korintu osnovana je u vrijeme drugog Pavlovog misionarskog putovanja (49.—52. g.). Tijekom svojega trećeg misionarskog putovanja (53.—58. g.), Pavao posjećuje Korint i prima prilog za napaćene svete u Jeruzalemu. Međutim, prije nego što će napustiti Korint da bi pošao za Jeruzalem, piše Poslanicu Rimljanima (vjerojatno 58. g.), nastojeći razjasniti svoje naučavanje o Evanđelju milosti ili spasenju samo vjerom u Krista. Pavao iznosi svoja objašnjenja nakon rasprava o tome trebaju li neznabošci postati Židovi (obredno i zakonski) prije nego što mogu postati kršćani.

Pavao je posjetio crkve u Galaciji (prije dolaska u Korint), gdje su ova pitanja (koja su se pojavila u Palestini i Antiohiji) unijela razdor (što potvrđuje Pavao u svojoj Poslanici Galaćanima i raspravi zabilježenoj u Djelima apostolskim). Otuda se čini da Pavao ima dvostruki cilj pisanja Poslanice Rimljanima. On ukazuje Rimljanima na svoje misionarske ciljeve i strategije, i razjašnjava Evanđelje o kojem govori, osobito u odnosu na judaizam, Stari zavjet i obraćenje neznabožaca.

Za razmišljanje: U svjetlu Isusovog nauka i naučavanja novoza-
vjetnih apostola, kako Evanđelje objašnjava teološki i etički nauk starozavjetnog Zakona i proroka?

3. Božja providnost u kršćanskoj službi i misiji

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 15,22.25.)

Pavao je namjeravao otputovati u Rim kako bi poslužio Rimljanima i postavio temelje svoje misije u zapadnom Sredozemlju (Španjolskoj). Međutim, prije nego što je stigao u Rim, morao je prvo predati prilog nevoljnom Božjem narodu u Jeruzalemu. Cilj ovog posjeta vjerojatno je bio produbljivanje jedinstva između neznabožaca i židovskih vjernika. Svojim posjetom ne samo da se pobrinuo za fizičke potrebe Židova, već je taj posjet bio iscjeljujući melem za rane nastale nakon rasprava o ulozi Zakona u spasenju. Međutim, Božja providnost

odložila je Pavlovu namjeru da otputuje u Rim, što je apostola veoma razalostilo. Umjesto toga, on je bio uhićen i poslan u Rim na suđenje.

Za razmišljanje: Naravno, mnogi ljudi sigurno su postavili pitanje koja je bila svrha svih Pavlovih prepreka i patnji. Kako možemo odgovoriti na ovakvo teško pitanje?

4. Definicija riječi “sveti”

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 1,7.)

U rječniku riječ “svetac” definira se kao “osoba koju karakterizira izuzetna svetost života, koju je takvom službeno proglasila kršćanska crkva, osobito kanonizacijom”. Riječ “izuzetna” može značiti da su sveti ljudi obdareni posebnim darom svetosti koji ih u duhovnom smislu čini superiornijim u odnosu na običnog vjernika. Međutim, kako Biblija definira riječ “svet”? Riječ “svet”, koju Pavao upotrebljava u Rimljanima 1,7, izvedena je iz grčke riječi *hagios*, koja znači “onaj koji je odvojen ili posvećen za poseban poziv ili službu”. *Hagios* se posebno koristi kada se govori o vjernicima prvih kršćanskih zajednica da bi se označili oni koji su čisti, pravedni i sveti.

Pavao se obraća “svima koji su u Rimu, ljubimcima Božjim, pozvanima da budu sveti. Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista.” (Rimljanima 1,7) Ovdje se riječ “svet” odnosi na Crkvu uopće, a ne na nekoliko izabраниh i izuzetnih pojedinaca. Suvremeni prijevodi ovog retka pomažu nam dalje razjasniti tko je obuhvaćen ovim izrazom. Ono što se u jednom prijevodu Biblije prevodi kao “sveti”, u drugima se prevodi kao “Božji sveti narod” ili “oni koji su pozvani, koji su odvojeni za Njega” i kao oni “koje Bog voli i koje je pozvao da budu Njegov sveti narod”. U svim ovim prijevodima očito je da je Bog izabrao svete i da su odvojeni kao sveti za Njegov poseban cilj.

Dakle, jasno je da je “svet” svatko tko vjeruje u Krista i Njegovo Evanđelje, tko je prihvatio zasluge Njegove spasonosne smrti, smrti koja obuhvaća sve vjernike, bilo muškarce ili žene, Židove ili nezna-bošce.

Za razmišljanje: Kako definicija riječi “svet” može biti izmijenjena da bismo nadišli njezino tradicionalno razumijevanje, katkad opterećeno predodžbama o duhovnoj isključivosti i elitizmu?

5. Tko su bili vjernici crkve u Rimu?

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 1,8.)

Crkva u Rimu bila je sastavljena od Židova i neznabožaca, vjernika koje su visoko cijenili “po svemu svijetu”. Kada poslije spominje židovske i grčke vjernike, čini se da Pavao ukazuje da svi vjernici trebaju biti ujedinjeni u Evanđelju i njegovom objavljivanju cijelom čovječanstvu, “jer je ono sila Božja na spasenje svakomu koji vjeruje — Židovu najprije, pa Grku” (Rimljanima 1,16).

Za razmišljanje: Razmišljajte o širem misionarskom, praktičnom i teološkom okviru u kojem je objavljena poruka Rimljanima. U svjetlu ovog konteksta, kako vjernici u vašem subotnjoškolskom razredu mogu dostići savršenije teološko i praktično jedinstvo koje bi bilo najbolji temelj za objavljivanje trostruke anđeoske vijesti?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: U svjetlu povijesnih činjenica o Martinu Lutheru u šesnaestom stoljeću i apostolu Pavlu i kršćanima u prvom stoljeću, opravdano je postaviti pitanje što ova razdoblja imaju zajedničko. Posebno trebamo razmišljati o tome kako kulturološki okviri i moralni izazovi svakog razdoblja jesu ili mogu biti “otkupljeni” Pavlovim Evanđeljem.

Za primjenu

1. Koje se još kulturološkog konteksta u povijesti Zapada možete sjetiti u kojem je buđenje biblijskog razumijevanja spasenja vjerom imalo otkupljujući utjecaj na pojedinu kulturu?

2. Kako spasenje ponuđeno u Evanđelju (uključujući isticanje spasenja za sve grešnike — bez obzira na njihovu etničku, društvenu ili obrazovnu pozadinu) pomaže da ublažimo rasne sukobe i ekonomsku nejednakost u našoj kulturi?

3. Kako se Pavlovo Evanđelje i etika odnose na potpuno sekularizirane suvremene kulture takozvanog Zapada?

4. Zašto se čini da postoji veća otvorenost prema biblijskom Evanđelju među manje industrijaliziranim kulturama širom svijeta?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Zamolite članove razreda da razmisle o različitim načinima na koje mogu osobno, u svjetlu svojeg vjersko-kulturološkog okvira, biti uspješniji u naviještanju Evanđelja ljudima. Kako njihovo moralno i etičko svjedočenje (možda time što su ljubazni, srdačni i pažljivi) stvara ozračje u kojem razgovor o blagoslovima Evanđelja može biti plodan?

delja može biti privlačniji ljudima na njihovom radnom mjestu, mjestu gdje se rekreiraju ili u društvenom klubu?

Aktivnosti:

1. Razgovarajte sa svojim razredom o tome kako kao pojedinci i kao skupina možete vršiti organizirani misionarski rad u vašoj društvenoj zajednici.

2. Procijenite sposobnosti i darove koje vaš subotnjoškolski razred posjeduje i koji mogu unaprijediti vaše svjedočenje.

Sukob

Ključni tekst: Ivan 1,17.

Učenik će

Znati: Upoznat će spornu, teološku pozadinu koja je nadahnula Poslanicu Rimljanima.

Osjećati: Usmjerit će svoje misli na važno pitanje kako se Božji zakon odnosi na spasenje svih — i Židova i neznabožaca.

Činiti: Provest će vrijeme u molitvi razmišljajući o Zakonu i milosti, onako kako su povezani sa spasenjem samo vjerom na temelju Kristovih zasluga.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: “Sukob” koji je potaknuo pisanje Poslanice Galaćanima i Poslanice Rimljanima prožima naš nauk o pomirenju i spasenju vjerom

A. Što su tvrdili oni koji su se zalagali za obrezanje i druge zakonske obrede?

B. Kako je opravdanje vjerom povezano s osnovom svakog iskustva spasenja?

II. Osjećati: U naše svakidašnje svjedočenje uključiti odgovarajući osjećaj žurnosti koji prožima Pavlovu teologiju

A. Zašto su židovski vjernici željeli pretvoriti neznabošce u Židove prije nego što će postati kršćani?

B. Što treba nadahnuti kršćane kad pokušavaju doprijeti do nekršćana?

III. Činiti: Razviti odgovornost prema grešnicima i njihovoj potrebi za Božjom milošću

Kada mi kao kršćani razmišljamo o onima koji ne poznaju Krista, kako možemo dovesti u odgovarajući odnos njihovo spasenje i moralna očekivanja koja trebamo staviti pred njih? Kada razmišljamo o onima koji ne poznaju Krista, koje im prednosti može na primamljiv način ponuditi Evanđelje o besplatnoj milosti?

Sažetak: Da bismo bili “pravi vjernici”, naša učenja moraju biti utemeljena na Bibliji, istinski duhovna i etički zdrava — dakle vjerodostojna.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 1,17.

Ključno načelo duhovnog rasta: Da bismo duhovno sazreli, moramo shvatiti važnost ispravnog odnosa između Zakona i milosti, u teološkom i u etičkom smislu.

Samo za učitelje: Pomozite razredu da jasno shvati “sukob” između Zakona i milosti i što Pavao predlaže kao ispravno “rješenje” rasprave.

Uvodni razgovor: Pozovite članove razreda da iznesu osobna iskustva u vezi s naporima da ispravno shvate sporne rasprave o Zakonu i milosti koje su se pojavile u povijesti Crkve adventista sedmoga dana. Ova iskustva mogu obuhvatiti njihove pokušaje da iskažu uravnoteženo gledište. Također mogu obuhvatiti adventističke interne razgovore, kao i pokušaje da o ovoj temi razgovaraju s neadventističkim kršćanima ili nekršćanima.

Pitanja za razgovor

1. Zašto su se adventistički kršćani, povijesno gledano, toliko teško usuglasili u vezi s ispravnim odnosom između Zakona i milosti? Isto tako, zašto je bilo teško usuglasiti uzajamno povezana iskustva o opravdanju i posvećenju milošću i vjerom? Što nam znači činjenica da su se i druge crkve također borile s ovim istim pitanjem?

2. Kako se rasprava o kršćanskom savršenstvu dovodi u vezu s ulogom opraštanja (opravdanje) i promjenom karaktera (posvećenje)? Kako su u okviru ove debate opravdanje i posvećenje povezani s biblijskim naukom o sudu na osnovi djela?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Ne zaboravimo da rasprave u vezi sa Zakonom i milošću nemaju samo veliko doktrinarno značenje. One također unose praktičnu, duhovnu i etičku jasnoću u naš život i svjedočenje. Ne zaboravite, ne radi se samo o našem doživljaju Zakona, milosti i pitanja u vezi s njima, već i o 1) istinskom iskustvu spasonosne vjere, 2) svetom životu i 3) uspješnom svjedočenju.

Biblijski komentar

1. Bolji Savez — Novi i Stari zavjet

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Hebrejima 8,6.)

Pitanje Saveza ne odnosi se samo na spasenje djelima Zakona u Starom zavjetu nasuprot spasenju milošću u Novom zavjetu. To je pogrešno pravljenje razlike. Pravo pitanje odnosi se na Stari zavjet koji ukazuje na pomiriteljsko Kristovo djelo u Novom zavjetu. Starozavjetni vjernici gledali su unaprijed na Kristovo djelo, preko simbola i obećanja. Novozavjetni vjernici vjerom mogu vidjeti što je Bog ostvario za njihovo spasenje Kristovim dolaskom.

Pa ipak je žalosno što moramo zapaziti da se izopačenost luka u uvukla u misli Božjeg naroda u vrijeme apostola Pavla. Pojedinci su počeli vjerovati da se spasenje temelji na djelima Zakona, a ne na vjeri.

Razmislite: Jasno, došlo je do promjena: obredni i ceremonijalni zakoni Staroga zavjeta bili su ukinuti, a Kristovo djelo prešlo je iz judaizma u kršćanstvo. Imajući ovu promjenu na umu, koji je ispravan odnos između uloga koje Zakon i milost imaju u teologiji i iskustvu spasenja?

2. Svrha starozavjetnih (hebrejskih) zakona i propisa

(Prisjetite se u razredu teksta iz Levitskog zakonika 12,16.23.)

U pouci je iznesen odličan pregled starozavjetnih zakona: 1) moralni Zakon, 2) obredni zakoni, 3) građanski zakoni, 4) pravila i propisi, 5) zdravstveni zakoni. Ovakva klasifikacija je pomalo "umjetna". Ipak, korisna je i pomaže nam da utvrdimo pravi odnos između Zakona i milosti.

Pitanje za razgovor: Koja je odgovarajuća uloga starozavjetnog (stározavjetnih) zakona u odnosu na novozavjetno iskustvo spasenja u pomiriteljskom Kristovom djelu?

3. Djela 15: Sporna pozadina rasprava u poslanicama Galaćanima i Rimljanima

(Prisjetite se u razredu teksta iz Djela 15.)

U Djelima 15 nailazimo na rasprave o odgovarajućoj ulozi starozavjetnog zakona u novozavjetnoj teologiji spasenja. Bît sukoba je sljedeća: judaisti su tvrdili da neznabošci neće biti spašeni ako se ne obrežu. Uostalom, zar nije spasenje srž Božje zapovijedi upućene Abrahamu u Postanku 17,10?

Odgovor crkve u Jeruzalemu i apostola Pavla glasi da se nitko ne spašava poslušnošću obrednom zakonu. Međutim, dajući ovakvu izjavu, Pavao jasno ističe da je moralni Zakon i dalje mjerilo kršćanske etike. Također su postojali i drugi zakoni koje je trebalo poštovati da se židovski vjernici ne bi uvrijedili, kao što je jedenje “krvi”. Dakle, ova čitava situacija potiče neke zanimljive izazove koje ćemo razmotriti u pitanjima koja slijede.

Razmislite

1. Zašto se Pavao, čak i pokraj svojeg proročkog autoriteta, okreće crkvenom saboru radi rješenja ovog pitanja ispravnog odnosa između spasenja neznabožaca i poslušnosti Zakonu?

2. Koja je načela Sabor uzeo u obzir kad je donosio odluku o tome koja pravila Zakona treba zahtijevati od neznabožaca? (Na primjer, jedno od tih pravila bilo je da se ne jede krv i meso zadavljenih životinja.)

3. Kakva je uloga moralnog Zakona u kršćanskom iskustvu?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pouka jasno ističe da moralni Zakon nije ukinut za novozavjetne vjernike. Ova činjenica pokreće pitanje odgovarajuće uloge moralnog Zakona u novozavjetnom iskustvu spasenja samo vjerom u Krista i Njegovu pravednost.

Za razmišljanje/primjenu

1. Pavao je naglasio da se spasenje dobiva samo vjerom. Međutim, kao što pouka ističe, vjerovati nije isto što i reći da moralni Zakon ne treba držati. Prema Pavlu, poslušnost Dekalogu nikada nije bila upitna. Ipak, na koje je načine poslušnost Zakonu važno pitanje za adventističke kršćane danas? Kako mu treba pristupiti?

2. Jedno od najvažnijih etičkih i teoloških pitanja s kojima se adventistički kršćani suočavaju tiče se zapovijedi o suboti u okviru Deset zapovijedi. (Ovo pitanje pretpostavlja da će većina kršćana priznati da sve ostale zapovijedi u okviru Deset zapovijedi novozavjetni vjernici trebaju poštovati.) Glavno pitanje glasi: Kako mi kao adventistički kršćani možemo navesti biblijski utemeljen razlog za svetkovanje subote koji je povezan s milošću i vjerom?

3. Prigovor koji određeni kršćani iznose protiv svetkovanja subote glasi ovako: “Neki smatraju da se svetkovanje subote ne odnosi na neznabošce zato što ono nije posebno spomenuto (u Djelima 15).” Jedan od načina na koji možemo odgovoriti jest da opovrgnemo ovu

tvrdnju na osnovi toga što i zapovijedi protiv laganja i ubojstva također nisu posebno spomenute. Obrazloženje na osnovi toga što nešto nije spomenuto mać je s dvije oštrice. Ovaj argument također bi mogao biti upotrijebljen za ukidanje najočitijih zahtjeva Deset zapovijedi koji govore protiv laganja, krađe i ubojstva. Kako donošenje logičnih zaključaka na osnovi onoga što nije spomenuto može dovesti do pogrešne pretpostavke da milost omogućuje vjerniku da zanemari najočitije zahtjeve Božjeg zakona?

Aktivnost: Podijelite neka iskustva kada su vam bila postavljena teška pitanja koja su podcjenjivala ključne elemente vaših vjerovanja i etike. Ispričajte kako ste pronašli zadovoljavajuće odgovore.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Potaknite razred da pomno razmotri pitanje Zakona i milosti i razmišlja o tome što je grijeh donio čovječanstvu i Bogu.

Aktivnost

1. Razgovarajte u razredu o kušnji da skrenete u jednu od dvije krajnosti: legalizam ili “jeftinu milost”.

2. Zašto je ljudima nemoguće, naravno, neovisno o posebnom otkrivenju, sagledati jasnu moralnu sliku u vezi sa spornim pitanjima i bolnim etičkim nedoumicama s kojima se suočavamo?

Najveću zabrinutost kod mnogih crkvenih vođa potiče sve veća nemarnost kada su u pitanju mjerila tradicionalnog načina života. Ovaj pad mjerila ne obuhvaća samo smjernice u prehrani, već i skromnost u oblačenju, ukrašavanje i posjećivanje mjesta zabave koja su nekada bila zabranjena (kazalište, plesne dvorane itd.). U isto vrijeme, gdje završavaju mjerila, a gdje započinju legalistički stavovi? Kako možemo zadržati uravnotežen pristup u razmišljanju o ovim pitanjima?

Stanje ljudskog roda

Ključni tekst: Rimljanima 3,23.

Učenik će

Znati: Priznat će da je ljudski rod pao u ponor grijeha i smrti iz kojega se ne može osloboditi.

Osjećati: Osjetit će svoje bespomoćno stanje dok istodobno njeguje nadu da ga Bog nije napustio.

Činiti: Odbacit će ideje o ljudskoj dobroti i napretku koje ga sprečavaju da osjeti potrebu za Kristom.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Svijest o problemu

A. Zašto grijeh treba shvatiti kao sveopći, a ne povremeni problem?

B. Pokraj mnogih predloženih načina izlječenja ljudskih zala (obrazovanje, politička/društvena sredstva itd.), kako biste usmjerili rješenje prema onome što je Bog ostvario preko Krista?

II. Osjećati: Suočiti se s problemom

A. Koje nas kulturološke laži umrtvljuju kada je u pitanju stvarnost naših grijeha i naša prava potreba za Bogom?

B. Budući da osjećaj grešnosti može biti samodestruktivno iskustvo, kako možemo preoblikovati tu misao kao prvi korak na svojem putu prema Kristu?

III. Činiti: Borba protiv poricanja problema

A. Kako biste odgovorili na misao da ljudski rod nije toliko zao (dakle, nije mu potreban Spasitelj) kada je riječ o ljubaznim ljudima koji nemaju veze s kršćanstvom?

B. Kako razlika između unutarnjeg života srca i vanjskih djela pomaže da odgovorimo na prethodno pitanje?

Zaključak: Ljudskom rodu bit će teško shvatiti i cijeniti Evanđelje o spasenju ako poriče ili podcjenjuje stvarnost grešnog stanja.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Poslanica Rimljanima 2

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada je određena zajednica blagoslovljena ili povlaštena od strane Boga, prepoznavanje grijeha unutar te zajednice može biti ugroženo. Grijesi onih koji su izvan zajednice preuveličavaju se, a onih koji su unutar zajednice umanjuju se ili poriču. Svjesnost čovjekove potrebe za Božjom pravедnošću u Kristu često se zamjenjuje samouvjerenošću i licemjerjem.

Samo za učitelje: Cilj je spriječiti Crkvu da ne bude uhvaćena u istu zamku u koju su Pavlovi sugovornici upali u Rimljanima 2. Prihvatanje dvostrukih mjerila, kad je grijeh u pitanju, dovodi do teološke i misiološke propasti. Nježno nastojte da učenici u razredu priznaju da se ova dimenzija grijeha može primijeniti na svakoga od nas. Istaknite snažnu Pavlovu osudu (Rimljanima 2,1-5.23.24) kako biste naglasili da ovaj problem nije nevažan i da su u pitanju svjedočenje Crkve i Božji karakter (Rimljanima 2,24).

Uvodni razgovor: Preuveličavanje tuđih grijeha i umanjivanje vlastitih skoro da je postao uobičajeni način ponašanja. Uzmimo jednostavno iskustvo vožnje: katkad su riječi i gnjev koji gušimo kao kršćani kada drugi vozač učini pogrešku vrlo neugodni. Međutim, kada mi učinimo te iste pogreške u vožnji, tiho kažemo sami sebi: "Ups", ili "Žao mi je". To su ta dvostruka mjerila koja Pavao otkriva u Rimljanima 2, i to isto mjerilo treba biti razotkriveno i u našem životu.

Pitanja za razgovor

1. Kako primjenjivanje problema grijeha samo na one koji ne vjeruju utječe na to da pogrešno primijenimo Evanđelje?
2. Kako njegovanje dvostrukih mjerila kad je riječ o grijehu i sudu, u osnovi sprečava naše svjedočenje svijetu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Drugo poglavlje Poslanice Rimljanima prilično je zanemareno i nalazi se između retka koji protestanti stalno ponavljaju: "Pravednik će od vjere živjeti" (Rimljanima 1,17), i nepobitnih teoloških bisera u Rimljanima 3—8. Učenjaci su se mučili oko toga kako se ono uklapa u širu teološku strukturu knjige. Ova zbnjenost ostavlja mnogo prostora za daljnje razmišljanje o Rimljanima 2. Is-

taknite kako određeno ponašanje opisano u 2. poglavlju pokazuje 1) da je grijeh sveopći problem i 2) da je neposlušnost o kojoj se govori ukorijenjena u pogrešnoj pretpostavci o Božjoj milosti.

Biblijski komentar

1. Suci pod osudom

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 1,28-30; 2,1-11.)

Nakon zabilježene liste grešnog ponašanja (Rimljanima 1,23-31), izrečena je još jedna osuda. Ne samo da su ovi grijesi bestidno počinjeni, već su grešnici dali punu potporu onima koji čine takve grijehe (Rimljanima 1,32). Nema izjašnjavanja o nevinosti ili neznanju, prisutna je samo otvorena i snažna pobuna.

Pomalo neočekivano, Pavao vrši potpun preokret i obraća se onome koji osuđuje ove grijehe. On se koristi retoričkim sredstvom da bi istaknuo svoj cilj pomoću zamišljenog sugovornika. Ovaj sugovornik, za razliku od onih koji odobravaju takav jasan grijeh, osuđuje sva ta pokvarena djela (Rimljanima 2,1). Postoji samo jedan problem. Ovaj „pravedni“ sudac čini ista djela koja osuđuje, i Pavao, s takvim dubokim razumijevanjem, čitav svijet stavlja u isti položaj (Rimljanima 3,9) i primjenjuje rješenje Evanđelja na sve narode bez razlike. Židovi, razumljivo predstavljeni kritički raspoloženim sugovornikom (Rimljanima 2,17), i neznabošci, sa svojom dugačkom listom grijeha, sada stoje u istom položaju pred Božjim pravednim sudom (Rimljanima 2,3.5.16; 3,19).

Međutim, postavlja se pitanje kako narod koji posjeduje dovoljno znanja da osudi zlo, misli da će “izbjeći sud Božji” (Rimljanima 2,3) kada čini iste grijehe. Na ovo pitanje dobit ćemo odgovor u sljedećem odsjeku.

Razmislite: Kako bi Pavlov pristup ljudskom rodu “pod grijehom” (Rimljanima 3,9) trebao zauvijek promijeniti način na koji se odnosimo prema grijesima drugih ljudi? Koju karakternu osobinu trebamo njegovati kada razmatramo grijehe koje vidimo oko sebe? Može li nam ta osobina pomoći da pobijedimo svoje grijehe?

2. Lažna sigurnost

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 2,17-29; 3,1.)

U prvom i drugom poglavlju Poslanice Rimljanima čitamo kako se i neznabošci i Židovi nalaze pod vlašću grijeha, da bi Evanđelje u

3. poglavlju imalo sveopću narav i bilo primijenjeno na sve. Ovdje je naglašen ovakav pristup. Međutim, u Rimljanima 2 također opisuje se oblik lažne sigurnosti koja se tiče Božje dobrote. Ova lažna sigurnost potkopava iskrenu poslušnost Bogu (Rimljanima 3,24).

Da bismo odgovorili na prethodno postavljeno pitanje, počnimo time što ćemo ga još jednom ponoviti: Kako Pavlov sugovornik misli da će on i oni koje on predstavlja izbjeći Božji sud? Odgovor pronalazimo u teološkom tumačenju Božjeg karaktera. Bog je dobar, dugo trpi i strpljiv je prema njima (ne neznabošcima) tako da to umanjuje Božji sud prema njima (ne neznabošcima) (Rimljanima 2,5). Pavao ispravlja ovu zloupotrebu Božjih milostivih osobina naglašavajući da 1) ove karakterne osobine trebaju povesti na pokajanje i da će 2) Bog “uzvratiti svakomu po djelima njegovim” (Rimljanima 2,6). Drugim riječima, Bog je gluh kada se upućuju riječi hvale zbog Njegove milosti ako se ona koristi kao izgovor za neposlušnost ili kao navodni slobodan prolazak na sudu bez obzira na ponašanje.

Ovakav tijek misli javlja se u drugoj polovini 2. poglavlja. Ima najmanje deset tvrdnji u vezi s posebnim prednostima. Na primjer, u te prednosti spada pripadnost židovskom narodu, hvalisanje Bogom, vodič sljepima itd. (Rimljanima 2,17-21). Dodamo li listi zavjetni znak obrezanja (Rimljanima 2,25) i povjeravanje Božjih riječi (Rimljanima 3,2), pripadnost židovskom narodu prednost je “mnogostruka u svakom pogledu” (Rimljanima 3,2). Međutim, time što su se Izraelci oslanjali na činjenicu da ih je Bog izabrao u svojoj milosti i što su imali zavjetne prednosti koje su uz to išle, a kršili su taj Zakon/Savez, obeščastičili su Boga i činili da neznabošci hule na Njega (Rimljanima 2,23.24).

Pavao ispravlja dvostruka mjerila uvođenjem koncepta koji je učenjacima uvijek zadavao glavobolje. Pavao jednostavno tvrdi usred poglavlja: “Jer pred Bogom nisu pravedni slušatelji Zakona, nego će izvršitelji Zakona biti opravdani [Židovi ili neznabošci].” (Rimljanima 2,13) Da Bog nije tako uredio, željeni ishod na sudu bio bi zajamčen samo Židovima, jer nijedan neznabožac ne može tražiti etičke i vjerske blagoslove koji su izliveni na Izrael. Prema Pavlovim riječima, takav ishod je nemoguć. Bog nema svoje miljenike, “ta u Boga nema pristranosti” (Rimljanima 2,11). Prednost što je netko Božji poseban zavjetni narod malo vrijedi kada se krši Zakon. Nečije obrezanje može postati neobrezanje (Rimljanima 2,25), a židovski identitet ugrožen (Rimljanima 2,28).

Ukratko, Božja milost prema Izraelu, nažalost i nepotrebno, izazvala je drsko sljepilo Izraelaca prema vlastitim grijesima i licemjerju,

posebno u odnosu prema neznabošcima. Pavao, na neki način kao Ivan Krstitelj prije križa, ističe taj argument da bi raščistio put za dolazak Božjeg Evanđelja u Kristu u idućim poglavljima, Evanđelja i za Židove i za neznabošce, i za vas i za mene.

Pitanje za razgovor: Koji su teološki izgovori o lažnoj sigurnosti kojih se sadašnji kršćani drže stvarajući prepreku punoj službi Evanđelja?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: “Jeftina milost”, licemjerje i zanemarivanje vršenja Zakona veliki su problemi s kojima se danas suočava kršćanska Crkva. Ironično je što se Poslanica Rimljanima često koristi za podupiranje antinomizma (tobožnje proturječnosti između starozavjetnog Zakona i kršćanskog nauka). Potaknite razred da razmotri trenutne statusne simbole (vjersku pripadnost, etničku superiornost i slično) koji nas mogu spriječiti da shvatimo da smo jadni grešnici kojima je potreban Krist.

Pitanje za razmišljanje: Kako možemo pomiriti činjenicu da je Bog posebno blagoslovio našu Crkvu, a da pritom ne podlegnemo kompleksu više vrijednosti poput ranog judaizma?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Usporedite lakoću s kojom zapažamo grijeh druge (Rimljanima 1,18-32) s ozbiljnim poteškoćama kada trebamo uvidjeti svoje (Rimljanima 2,1.21-24). Cilj je da se razred posveti pomnom razmišljanju i poniznosti pred Bogom. Povedite ih u aktivnost i budite prvi koji će iznijeti svoje iskustvo.

Aktivnosti

1. Pozovite neku hrabru dušu da iznese svoje svjedočanstvo o tome kako joj je Bog otkrio da ima neku vrstu predrasuda i kako ju je Bog milostivo izbavio od takvog stava.

2. Adventistički kršćani obično se etiketiraju kao legalisti zbog posvećenosti Zakonu i suboti. Objasnite članovima razreda da 2. poglavlje Poslanice Rimljanima ukazuje na licemjerje onih koji tvrde da su spašeni dok krše Božji zakon.

Opravdanje vjerom

Ključni tekst: Rimljanima 3,28.

Učenik će

Znati: Shvatit će važnost teksta iz Poslanice Rimljanima 3,19-28 unutar Pavlovog cjelokupnog izlaganja “Evangelja” u Poslanici Rimljanima.

Osjećati: Razvit će snažnu svijest o velikoj važnosti opravdanja samo vjerom zahvaljujući pripisanoj Kristovoj pravednosti.

Činiti: Bit će mu jasnije opravdanje i moći će ga na ispravan način dovesti u vezu s posvećenjem i bogatijim duhovnim životom.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Božja iscjeljujuća milost i otkupljenje od grijeha

A. Zašto je važno da shvatimo da je grijeh bolest duhovne naravi, a ne samo niz grešnih djela i stavova?

B. Koji je pravi slijed između duhovnog izlječenja i odgovarajućih postupaka?

II. Osjećati: Ključne karakteristike tema povezanih s opravdanjem vjerom

A. Zašto je spasenje djelima Zakona uzaludno?

B. Zašto mnogi smatraju da Božji besplatni oprost može odvesti u “jeftinu milost”?

III. Činiti: Praktični koraci prema većem razumijevanju opravdanja

A. Koje pokretačke snage u opravdanju vjerom mogu olakšati opterećenu savjest?

B. Što u opravdanju vjerom doprinosi sigurnosti spasenja, a što spasenje djelima ne može pružiti?

Sažetak: Pavlovo neposredno izlaganje o opravdanju vjerom započinje ključnim tekstom za ovaj tjedan. Riječima “a sad” u 3,21 Pavao najavljuje važan odlučujući trenutak u Poslanici Rimljanima.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 3,28.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ove godine obilježava se pet stotina godina od početka protestantske reformacije. Nastojat ćemo u potpunosti shvatiti dinamiku opravdanja samo vjerom i njegov uobičajeni izraz u Poslanici Rimljanima. Od opravdanja vjerom ne postoji važnije pitanje za spasenje.

Samo za učitelje: Ozbiljno usadite misao članovima razreda koliko je važno da na ispravan način shvate opravdanje samo vjerom.

Uvodni razgovor: Zamolite članove razreda da ispričaju svoje osobno putovanje kad je riječ o razumijevanja oprosta i novog pravnog statusa oslobađajuće presude pred Bogom. Što im je bilo teže — intelektualno (doktrinarno) razjasniti određene pojedinosti ili priznati svoju veliku potrebu? Potaknite ih da kažu što prema tome znači prihvatiti Božji milostivi oprost. Konačno, koji je njihov novi pravni status kao Božje posvojene djece?

Za razmišljanje: Istinska bit onoga što su i apostol Pavao i Martin Luther otkrili jest istinski jasno razumijevanje kako zahtjevi Božje pravde mogu biti zadovoljeni bez ukidanja Njegovog Zakona. Ključno za njih bilo je što je Krist svojim životom aktivne, savršene poslušnosti Zakonu i svojom pasivnom, zamjenskom smrću za grešnike ispunio zahtjeve božanske pravde za nas. Dakle, kao Onaj koji je ponio grijeh, Krist je zadovoljio pravedne zahtjeve Božjeg zakona koji zahtijeva vječnu "smrt" (Rimljanima 6,23) kao plaću za grijeh. Zahvaljujući tome što je Krist otplatio dug i Njegovom svetom životu, Bog je u potpunosti osigurao sve što je potrebno za oprost čovjekovog grijeha.

Pitanja za razgovor

1. S čim vam se bilo najteže suočiti: priznati veliku potrebu zbog svoje grešnosti, ili se u potpunosti osloniti na besplatnu Božju milost?

2. Što nas to u našoj grešnoj ljudskoj naravi stalno nagoni da ispunimo zahtjeve Božje pravde svojim zaslugama?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Poruka koju pronalazimo u Poslanici Rimljanima 3,19-28 okarakterizirana je od strane cijenjenog novozavjetnog

komentatora Leona Morrisa kao “najvažniji odlomak koji je ikada napisan”. (*Poslanica Rimljanima*, George R. Knight, str. 79) Prijelazni izraz “a sad” (Rimljanima 3,21) presudan je u Pavlovoj raspravi u Poslanici Rimljanima i otvara čitateljima mogućnost da grešno ljudsko stanje bude promijenjeno. Zato o ovim redcima trebamo razmišljati s najvećom pozornošću.

Biblijski komentar

1. Uloga Zakona u opravdanju

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 3,19.20.)

Uloga je Zakona da vodi k opravdanju. Kada Pavao spominje “Zakon” u širem smislu koristeći se izrazom Tora, on misli na Petoknjžje, ali i šire na čitav Stari zavjet. Ipak, često on ima na umu moralni Zakon i njegove dodatke u obliku propisa, uputa i obrednih pravila. Biti “pod Zakonom” znači biti “pod” nadležnošću Zakona koji definira grijeh i stvara krivnju pred Bogom. Ipak, bit je u tome da Zakon, iako nema silu da otkupi, može snažno potaknuti grešnika da potraži lijek za grijeh. Zakon ne može učiniti osobu pravednom pred Bogom. Kao što je rečeno, Zakon ne može spasiti kao što ni simptomi bolesti ne mogu izliječiti bolest.

Za razmišljanje: Držanje Zakona od strane grešnog ljudskog roda vrijedno je pohvale, ali zašto držanje Zakona ne može opravdati grešnika?

2. “Božja pravednost” i pravednost Zakona

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 3,21.)

Pročitajte tekst iz Poslanice Rimljanima 3,21. Što znači ovaj ključni tekst? “Božja pravednost” jasno je uspoređena s “pravednošću Zakona”. “Božja pravednost” potječe od Boga; On ju je pružio na osnovi Isusovog života i smrti. Ova božanska “pravednost” ponuđena je svima koji je prime ili prihvate vjerom — ne zato što je zaslužuju, već zato što im je potrebna.

Pitanja za razgovor: Tekst iz knjige Ellen G. White *Selected Messages*, sv. 1, str. 367 (odsjek od ponedjeljka), sadrži najjasniju izjavu Ellen G. White ikada izgovorenu o opravdanju. Pitajte razred kako je ova izjava utjecala na njih i njihov stav prema Ellen G. White i njezinom gledištu o opravdanju vjerom.

3. Veza između opravdanja i “pravednosti”

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 3,24.)

Tekst iz Poslanice Rimljanima 3,24 pobliže objašnjava ključni grčki izraz preveden kao “opravdan”, a za njim slijedi rasprava o vezi između opravdanja i “pravednosti” (Rimljanima 3,25).

Za razmišljanje: Jedna od najvažnijih posljedica “milosti” jest Božji blagoslov prilikom “očistovanja” pokajanim grešnicima da su “pravedni pred Bogom”. S jedne strane, opravdanje se događa u određenom trenutku. Ali ono može biti i linearno (koje traje) u smislu da nam je, zbog ljudske slabosti, potreban Krist, kao živi Posrednik, da neprestano nadoknađuje neizbježne nedostatke u našoj vjeri i našem hodu s Bogom. Pitajte razred: Nakon pomnog razmatranja ovih važnih točaka, zašto se slažete ili ne slažete s tim?

4. Razlika između “očišćenja” i “oprosta”

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 3,25.)

U Rimljanima 3,25 upoznajemo se sa značenjem dvije ključne grčke riječi *hilasterion* i *paresis*, koje se obično prevode kao “očišćenje” i “oprost”. Ovi izrazi u ovom kontekstu vrlo su važni za određivanje Kristovog djela u korist grešnika. Krist je zadovoljio zahtjeve Božje pravednosti. Pošto su zahtjevi ispunjeni, Bog može ponuditi grešniku koji se kaje “oprost” grijeha.

Za razmišljanje: Kako u našem kulturološkom kontekstu možemo jasnije prevesti ove ključne izraze?

5. Opravdanje i pravednost Božjeg oprost grešnicima

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 3,26-28.)

U Rimljanima 3,26-27 Pavao sabire sve vezano za spasenje iz Rimljanima 3,24-25. Zahvaljujući onome što je Krist učinio, Bog može proglasiti grešnike pravednima a da ipak bude smatran potpuno pravednim u očima svemira koji sve promatra. Tako u Rimljanima 3,28 Pavao može zaključiti da je grešnik opravdan “bez” djela Zakona.

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Kao što je bilo naglašeno, biblijski tekst za ovaj tjedan vrlo je važan. Pred učenike trebamo staviti da shvate ne samo teološku i doktrinarnu važnost ovog teksta, već i koliko značenje ove istine imaju za osobno posvećenje. Dakle, potaknite ih da ozbiljno razmotre sljedeća pitanja:

Pitanja za razmišljanje

1. Kako prema ovom Pavlovom nauku vjernici trebaju živjeti pred Crkvom i svijetom?

2. Na koji način ova Pavlova poruka prožima savjete Ellen G. White i njezino razumijevanje Kristovog života i smrti? Kako Kristov život i smrt prožimaju vjernikovo iskustvo spasenja od krivnje i sile grijeha?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Na osnovi prethodna dva pitanja, pitajte razred kako su ovi Pavlovi tekstovi i komentari Ellen G. White oblikovali njihov pogled na značenje Kristovog života i smrti. Stavite pred razred izazov da pažljivo pročitaju poglavlja “Golgota” i “Svršeno je” u knjizi Ellen G. White *Isusov život (Čežnja vjekova)*. Kako autor opravdava ili odbacuje misao da su Kristov život i smrt zadovoljili zahtjeve Božje pravednosti da bi nam mogao ponuditi milostivi oprost naših grijeha?

Aktivnost: Isplanirajte sastanak na kojem ćete razgovarati o pitanjima navedenima u 4. koraku u odjeljku za učitelje.

Abrahamova vjera

Ključni tekst: Rimljanima 3,31.

Učenik će

Znati: Steći će odgovarajuću sliku o odnosu između Pavlovog razumijevanja opravdanja vjerom i opravdanja vjerom prikazanog u Starom zavjetu.

Osjećati: Duboko i iskreno će cijeniti jedinstvo Starog i Novog zavjeta u vezi s opravdanjem samo vjerom.

Činiti: Pretočit će ovu temu u iskustvo koje će moći podijeliti s drugima.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Pavlov nauk o opravdanju nije nov

A. Temelji se na ključnim starozavjetnim svjedočanstvima — uključujući i Mojsijev zakon i Davidove psalme. Zašto je to važno?

B. Kojim ključnim svjedočanstvom Mojsije i David doprinose značenju opravdanja?

C. Koji je kontekst Rimljanima 4 u odnosu na 3. i 5. poglavlje?

II. Osjećati: Pavlov nauk o opravdanju nije nova ideja

A. Zašto je važno da znamo da ni obredna ni moralna djela ne opravdavaju grešnike?

B. Kako možemo steći veću sigurnost spasenja znajući jasno što opravdanje vjerom obuhvaća?

III. Činiti: Shvatit će pravi odnos između opraštanja i poslušnosti u Rimljanima 4

A. Zašto je odnos između opravdanja i posvećenja toliko važan za duhovni i moralni napredak?

B. Kako nam jasno razumijevanje pravog odnosa između Zakona i milosti pomaže u svjedočenju zbunjenim kršćanima i nekršćanima?

Sažetak: Važno je znati da se opravdanje vjerom temelji na cjelokupnom biblijskom svjedočanstvu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 3,31.

Glavno načelo duhovnog rasta: Dok opravdanje vjerom za mnoge može biti samo doktrinarno uvjerenje, ono je bilo živa stvarnost u duhovnom iskustvu Abrahama i Davida. Takvo iskustvo mogu steći svi vjernici.

Samo za učitelje: Nakon što je jasno utvrdio doktrinu o opravdanju vjerom, Pavao dalje prikazuje spasonosnu vjeru iz Starog zavjeta u Abrahamovom (Postanak) i Davidovom (Psalmi) životu. Dakle, ovaj nauk potvrđen je u životu dviju istaknutih osoba u Starom zavjetu.

Uvodni razgovor: Pitajte učenike u razredu jesu li se ikada suočili s kršćanima koji tvrde da nisu pod Zakonom, već pod milošću. Kakav biste im prikladan odgovor mogli dati na osnovi pouke za ovaj tjedan?

Pitanja za razgovor

1. Što bi značilo kada bismo rekli da su starozavjetni sveti bili spašeni Zakonom i djelima, a novozavjetni vjernici vjerom? Objasnite.

2. Koja je prednost novozavjetnih vjernika, ako su u prednosti, u odnosu na starozavjetne svete ljude?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U biblijskim tekstovima u pouci za ovaj tjedan posebno trebamo proučiti kako Pavao koristi Stari zavjet da bi utvrdio svoj nauk o opravdanju. Ne zaboravite da je Pavlovo izlaganje o opravdanju počelo u Rimljanima 3,21 i da teče sve do Rimljanima 5,20. Dakle, koji su njegovi ključni biblijski argumenti u 3. i 4. poglavlju?

Biblijski komentar

1. Vjera u Krista i njezin odnos prema Mojsijevom zakonu i ključnim starozavjetnim osobama

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Poslanice Rimljanima 3,31; 4,1-8.)

Tekstom u Rimljanima 3,31 Pavao mudro iznosi pitanje odnosa između Zakona, milosti i vjere. Odmah zatim započinje svoje izlaganje prikazujući život i svjedočanstva patrijarha Abrahama i kralja Davida, kao što je zabilježeno u Pismu. Prema tome, ne samo Zakon (Pe-

toknjižje), već i proročke knjige i spisi (posebno Davidovi psalmi) podupiru njegovu tezu. U svjetlu tvrdnji njegovih protivnika, ovaj pristup sjajan je korak u tumačenju. Pavao zatim postaje određeniji navodeći tekst iz Postanka 15,6 (Mojsijev zakon): “Povjerova Abraham Bogu, i to mu se uračuna u pravednost.” (Rimljanima 4,3) Također navodi tekst iz Psalma 32,1 gdje David (o kojem se govori u proročkim knjigama u Starom zavjetu) svjedoči “o blaženstvu čovjeka kojemu Bog uračunava pravednost bez djela” (Rimljanima 4,6).

Za razmišljanje: Zašto Zakon nije proglašen nevažećim? Daleko od toga da je proglašen nevažećim, on je pouzdano potvrđen time što Stari zavjet ukazuje na opravdanje vjerom, a ne djelima Zakona, kao na temelj ljudskog spasenja od grijeha. Kad bi se opravdanje temeljilo na ljudskoj poslušnosti, vrlo lako bi izazvalo beznađe ili samopravednost. A obje posljedice uvijek teže praktičnom antinomizmu ili proglašavanju Zakona nevažećim.

2. Opravdanje samo vjerom posebno se snažno ističe u slučaju kralja Davida

(Prisjetite se u razredu teksta iz 2. Samuelove 11; 12 i Psalma 51.)

U 2. Samuelovoj 11 zabilježen je jedan od najstrašnijih primjera grijeha u Starom zavjetu. Tu nailazimo na izvještaj o Davidovom preljubu i kasnijim prijevarama. Ovi grijesi doveli su do ubojstva Urije i strašnog gubitka poštovanja prema Davidu, njegovoj vladavini i autoritetu.

Pitanje za razgovor: Kako visina Davidovih grijeha neumoljivo ukazuje na vrijednost Božjeg opraštanja — zamjensku Kristovu smrt koja je zadovoljila zahtjeve Zakona?

3. Pavao tvrdi da spasenje nije samo za Židove, već i za neznabošce

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 4,9-12.)
Bît ovih redaka jest da Abraham činjenično gledano u to vrijeme nije bio Hebrej. To se također dogodilo prije nego što je bio obrezan. Tako on postaje ključni svjedok opravdanja vjerom (bez djela Zakona) i sveopćeg karaktera spasenja — Židova i vjernika iz neznaboštva (Hebrejima 2,9).

Za razmišljanje: Budući da je spasenje omogućeno svim ljudima koji su tako stekli bezgraničnu vrijednost, kako onda kršćanin može

njegovati rasne (etničke), klasne i nacionalne predrasude? Kristova smrt za sve ljude treba zadati smrtni udarac nesnošljivosti. Kakvi oblici predrasuda mogu vrebatu u našoj duši?

4. Luther, reformacija i spasenje vjerom

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 4,13-17.)

Kako Pavao u Rimljanima 4,13 zadire u srž suprotnih tema o "obećanju" i "Zakonu" i kako su one prikazane u Abrahamovom slučaju? Pavao jasno pokazuje da vjera spašava, a Zakon (uključujući i moralni Zakon) osuđuje grijeh. Dakle, Pavao pokazuje da je uzaludno tražiti spasenje pomoću onoga (Zakon) što donosi osudu. Zato, budući da smo svi sagriješili, svim ljudima je potrebna spasonosna pravednost koju je pronašao i Abraham. Ova pravednost pripisuje se svim grešnicima (Židovima i neznabošcima) samo vjerom — ova temeljna istina dovela je do protestantske reformacije.

Za razmišljanje: Trebamo se podsjetiti da je prije točno 500 godina, 31. listopada 1517., Martin Luther zakucao 95 čuvenih teza na vrata crkve u Wittenbergu u Njemačkoj. U skladu s tim, tema ove pouke prodire u srž spasenja vjerom. Na početku ovog odsjeka postavljeno je pitanje: Kako Pavao u Rimljanima 4,13 zadire u srž suprotnih tema o "obećanju" i "Zakonu" i kako su one prikazane u Abrahamovom slučaju? Kakav biste odgovor dali?

5. Pitanje "samo vjere" nadahnulo je Pavlovo izlaganje ne samo u Poslanici Rimljanima, već i u Poslanici Galaćanima 3,21-24.

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Galaćanima 3,21-24.)

Pavao postavlja pitanje: "Zar je dakle Zakon protiv obećanja Božjih?", i odmah odgovara: "Nipošto!" (Galaćanima 3,21) On hrabro nastavlja i kaže da Zakon "čuva" vjernike i da su oni zatvoreni "za vjeru koja se imala objaviti". U Kristu i Njegovoj pravednosti Zakon, dakle, postaje "čuvar" da bi doveo Božju djecu Kristu — Onome koji opravdava samo vjerom (Galaćanima 3,23.24).

Za razmišljanje: Zašto slobodno možemo zaključiti da je Poslanica Galaćanima vrlo slična Poslanici Rimljanima?

6. Opravdanje samo vjerom objašnjava ulogu Zakona i spasenja vjerom

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 3,31.)

Mnogi tvrde da tekst iz Poslanice Rimljanima 3,31 uči da milost ukida Zakon. Međutim, ukinuti Zakon znači zapravo nijekati grijeh; milost tada postaje suvišna.

Kakav bismo odgovor uputili onima koji tvrde da tekst iz Poslanice Rimljanima 3,31 ukida Zakon? Prije nego što odgovorite na ovo pitanje, pažljivo razmislite o sljedećem. Jedan iskusni evanđelist ova-ko je odgovorio onima koji kažu da je milost ukinula Zakon: "Pitao sam ih kako mogu pjevati pjesmu 'Ta milost divna' bez logike? Kažem im da ne mogu pjevati ovu pjesmu bez imalo uvjerenja! Zašto? Pa ako ukinete Zakon, nema grijeha, a onda vam nije potrebna ni milost. Zakon je moj 'čuvar' koji me uvjerava u grijeh i to me nadahnjuje kad pjevam pjesmu 'Ta milost divna'."

Za razmišljanje: Kao što je evanđelist primijetio, kako biste iskreno pjevali pjesmu "Ta milost divna" ako nema Zakona? Zašto se takvo naučavanje, da milost ukida Zakon, suprotstavlja pravom Evanđelju milosti?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Došli smo do važne točke u proučavanju Poslanice Rimljanima. Iako će Pavao svoju pozornost dalje posvetiti milosti koja opravdava u Rimljanima 5, učitelj treba postaviti sljedeća pitanja:

Za primjenu

1. Je li vam jasan ispravan odnos između Zakona, grijeha i opraštanja ili milosti koja opravdava?
2. Kako možemo razlikovati legalizam od prave poslušnosti ispunjene milošću?
3. Koja su obilježja istinskog iskustva Božje uračunate pravednosti?
4. Kako iskustvo milosti koja opravdava možemo učiniti uvjerljivijim dok iznosimo temu o velikoj borbi?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Da biste došli do neadventističkih kršćana, nekršćanskih vjernika i svjetovnih poznanika, potaknite učenike da razmisle o sljedećim aktivnostima.

Aktivnosti

1. Kada je u pitanju zdravlje, koje zdravstvene aktivnosti mogu biti korisne u vašem mjestu ili gradskoj četvrti?

2. Razmislite o tome kako biblijski utemeljena ideja o bogomdanoj slobodnoj volji može promicati vjersku slobodu u vašim društvenim i političkim okvirima.

Adam i Isus

Ključni tekst: Rimljanima 5,1.2.

Učenik će

Znati: Shvatit će dublje teološke i duhovne implikacije opravdanja samo vjerom.

Osjećati: Osjetit će veću radost i zahvalnost zbog blagoslova spasenja.

Činiti: Razmišljat će o Adamovom padu i spasonosnim prednostima koje imamo zahvaljujući vjeri u Krista.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Što je izazvalo grijeh, patnju i Božju odluku da otkupi izgubljeni ljudski rod?

A. Kako su Sotona i Adam odveli ljudski rod u grijeh, patnju i smrt?

B. Kako je Krist svojim životom, smrću i uskrsnućem podario grešnicima obnovljeni položaj pred Bogom?

C. Na koji nam način razlike između Adama i Krista pomažu da objasnimo spasenje?

II. Osjećati: Kristova patnja zbog izloženosti grijehu i užasu zbog razdvajanja od Oca

A. Kako možemo opisati Kristovu izloženost ozbiljnoj strahoti grijeha?

B. Kako istinski možemo shvatiti Kristovu potpunu usamljenost u Getsemanskom vrtu i na križu?

III. Činiti: Razmišljati o tome kako se Adam osjećao zbog veličine svojega grijeha

A. Sjetite se osjećaja koji vas je obuzeo kada ste nanijeli bol svojem prijatelju.

B. Potaknite članove razreda da opišu trenutke kada su osjetili blagoslove zahvaljujući opraštanju i obnavljajućoj milosti nakon bolnih međuljudskih odnosa.

Sažetak: Proučavajući ovu pouku, uz molitvu trebamo razmišljati o tome kako su grijeh, Kristova pomirateljska žrtva i opravdanje vjerom međusobno povezani.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 5,1.2.

Gljučno načelo duhovnog rasta: Opravdanje vjerom u okviru Kristovog djela pomirenja pokazuje kako vjernici trebaju gledati na svoj odnos prema Adamu i Kristu. U Adamu počiva krivnja, osuda i smrt, ali vjerom u Krista dobivamo slobodu od krivnje i silu nad grijehom.

Samo za učitelje: Sada dolazimo do važne povezanosti između biblijskog nauka o grijehu, opravdavajuće vjere u Krista i vjernikovog novog života u Duhu. Dakle, trebamo jasno shvatiti kako se odnositi prema zajedničkom naslijeđu koje imamo u Adamu i koje možemo vjerom podijeliti s Kristom. Blagoslovi koje dijelimo s Kristom daleko nadmašuju dobitke koje vjernici mogu primiti živeći u Adamovom naslijeđu. Život u Kristu obilježen je mnogo većim blagoslovima kada smo “pomireni” s Bogom Kristovom “krvlju” i “spašeni životom njegovim” (Rimljanima 5,9.10).

Uvodni razgovor: Prisjetite se u razredu značenja našega grešnog naslijeđa koje primamo od Adama i oprosta po vjeri u Kristovo djelo pomirenja. Zamolite učenike da istraže sljedeće pitanje: Kako je spašenje od sile grijeha vjerom u Krista osnova za njihov daljnji hod u Duhu?

Za razmišljanje: Razmišljajte o ključnim, značajnim trenucima u vašem hodu s Bogom koji su produbili vašu svijest o potrebi za Bogom i silom Duha u vašem učeništvu. Dok se budete pripremali za ovu pouku, provedite jedan sat u razmišljanju o utjecaju koji je grijeh izvršio na Adama i drugog Adama, posebno kada je naš Gospodin došao u Getsemanski vrt, što je bilo težak i bolan uvod u Njegovo strašno iskustvo na Golgoti.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Podsjetimo se 1) da je opravdanje vjerom u doktrinarnom smislu jasno utvrđeno u Rimljanima 3,21—4,25; 2) da Pavao u 5. poglavlju vodi svoje čitatelje u daljnje razmišljanje o teo-

loškim, duhovnim i etičkim blagoslovima (ili implikacijama) koje opravdanje vjerom otkriva onome tko iskreno vjeruje u Krista.

Biblijski komentar

1. Opravdanje donosi svijest o divnim blagoslovima

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 5,1-5.)

Biti prihvaćen od strane Boga je kao kada uđete u blagovaonicu i iznenada shvatite da je pred Božju djecu postavljena izvrsna gozba duhovnih poslastica, dostojnih kralja. Također, takva obilna gozba izaziva dubok osjećaj zahvalnosti zbog Božjeg dara “mira” (Rimljanima 5,1) što ga pruža novi pravni položaj pred Bogom koji osposobljava vjernike da se “dičimo nadom slave Božje” (Rimljanima 5,2). Zatim, ovakvo dičenje “nadom” (Rimljanima 5,4) čak vodi vjernike da se “dičimo i nevoljama” (Rimljanima 5,3). Pavao nastavlja i iznosi ironičnu tvrdnju da “nevolje” mogu izazvati nevjerojatnu lančanu reakciju, jer “nevolja rađa postojanost, postojanost prokušanost, a prokušanost nadu” (Rimljanima 5,3.4). Kada je uveo čimbenik “nade”, Pavao je nadahnuo objavio da ova “nada ne postiđuje”, već vodi u iskustvo Božje ljubavi koja je “izlivena u srcima našim po Duhu Svetome koji nam je dan” (Rimljanima 5,5).

Za razmišljanje: Navedeni blagoslovi nadilaze našu moć vjerovanja. Međutim, kako posljednji — dar Duha Svetoga — donosi blagoslov koji osposobljava vjernika da potpuno shvati sve što će mu poslije biti darovano?

2. Izvor svih naših nada

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 5,6-11.)

Tekst iz Rimljanima 5,6-11, nadahnut Duhom Svetim, obuhvaća Božje djelo pomirenja zahvaljujući Kristovom pravednom životu i smrti. On osvjetljava put na kojem vjernici, vođeni Duhom, mogu “zadobiti” ova moćna djela “pomirenja” (Rimljanima 5,11). Duh ukazuje na Kristovu zamjensku smrt kao izvor svih kršćanskih nada.

Pitanja za razgovor

1. Ovo su vjerojatno najdublje riječi u ovom tekstu: “Mnogo ćemo se više dakle sada, kad smo opravdani krvlju njegovom, po njemu spasiti od gnjeva.” (Rimljanima 5,9) Kako shvatiti riječi “krv” i “gnjev” kada se radi o Božjoj brižnoj skrbi za naše “pomirenje” (Rimljanima 5,10)? Dalje u Rimljanima 5,10.11 on govori ne samo o Kristovoj “smr-

ti”, već i o “životu njegovom”. Dakle, u kojem smislu možemo reći da Kristov život nudi pomirenje vjernicima?

2. Obrazložite sljedeća pitanja: Je li “Kristov život” pripisan ili uračunat vjernicima kao i Njegova “smrt”? Ili je Kristov život više primjer službe i moralnog vodstva?

3. Prvi i drugi Adam

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 5,12-14.)

Povijesne činjenice su sljedeće: sav ljudski rod je preko Adama pao u grijeh i opterećen je krivnjom. Tako je Adam postao izvor grijeha, a Krist (drugi Adam) izvor oslobođenja od grijeha — njegove krivnje i sile. Očito je da nitko ne može u potpunosti objasniti grijeh (“tajnu bezakonja”, 2. Solunjanima 2,7), ali Pavao izjavljuje da u Kristu počiva nada za pobjedu nad njim.

Za razmišljanje: Ne možemo jasno objasniti podrijetlo grijeha i naše naslijeđe od Adama. Međutim, Bog je u Kristu osigurao sve što je potrebno za spasenje svih ljudi. Što ta činjenica govori o Božjoj pravednosti u okviru činjenice da je dopustio da se grijeh pojavi u svemiru?

4. Osvjedočenje o grijehu i oslobađanje od njega

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 5,15-21.)

Vrlo je važno pojasniti još dva pitanja: 1) Kako Zakon utječe na osvjedočenje grešnika o grijehu? 2) Koliko je “obilno” Božje oslobođenje od grijeha? Glavna svrha Zakona, iako se za njega samo uopćeno znalo prije Sinaja, bila je da osvjedoči o grijehu i grešnikovoj potrebi za spasenjem. Ali kada je Zakon objavljen na Sinaju, ljudi su otkrili da su u lošem moralnom stanju — grijeh se u velikoj mjeri umnožio (Rimljanima 5,20). Ali, srećom, umnožen grijeh ukazao je na obilje “milosti” za spasenje od grijeha (Rimljanima 5,20.21).

Za razmišljanje: Zapanjujuće je što je Božja milost obilnija od sebičnosti i grijeha (Rimljanima 5,17). Optimizam zbog Kristove “obilne” milosti ima posljednju riječ kada se radi o bilo kojem pitanju o pravednosti i Božjoj dobroti u suočavanju s mnoštvom izazova grijeha. I samo u ovom svjetlu tekst iz Rimljanima 5,15-19 može imati smisao otkupljenja. Dakle, kakav treba biti prikladan čovjekov odgovor na obećanje u Rimljanima 5,21, gdje čitamo: “Kao što grijeh zakraljeva smrću, tako i milost kraljuje pravednošću za život vječni po Isusu Kristu Gospodinu našem.”

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Nevjerojatno, ali riječ “dar” javlja se pet puta u Rimljanima 5,15-17. Stoga se opravdanje ne “zarađuje”, već je izričiti dar Božje ljubavi po milosti. “Dar” je Pavlova glavna riječ u vezi s opravdanjem. Zatim nastavlja s pitanjima koja se tiču novog života u Duhu u 6. poglavlju i dalje.

Za primjenu

1. Kako ovaj sveobuhvatan opis našeg naslijeđa smrti “u Adamu” i života “u Kristu” pomaže vjernicima da se suoče s najtežim i najmučnijim kušnjama?

2. Kada netko postavi konačna pitanja o smislu života, možemo li se sjetiti bilo kojeg drugog pitanja koje dublje pogađa u srž u praktičnom i filozofskom smislu od sljedećeg: Na što smo usredotočeni u svojem životu? Živimo li u Adamu (životu grijeha — bez vjere u Krista), ili živimo u Kristu (vjerom u Njega)? Ili na drugačiji način: Jesmo li “u Duhu” ili “u tijelu”? Obrazložite svoj odgovor.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Kako pouku za ovaj tjedan, s njezinim sveobuhvatnim gledištem o smrti u Adamu i životu u Kristu, možemo učiniti praktičnom? Pitajte članove razreda tko je voljan opisati neke ključne trenutke iz svojeg života koji su bili “u Adamu” i trenutke koji su bili “u Kristu”. Uputite ih da ne iznose neugodne ili strašne detalje, već da se usmjere na važna pitanja uključena u njihov život s Bogom i kako je izbjavljenje u Kristu i Njegov Duh postalo živa stvarnost.

Aktivnosti

1. Potaknite članove razreda da napišu kratku duhovnu autobiografiju, naglašavajući presudne trenutke u svojem sve većem uvjerenju u potrebu za spasenjem. Možda će željeti ispričati kako su nađeni u Kristu i kako su upoznali Božju volju za svoj život na konkretan način.

2. Nekoliko trenutaka kao razred razmišljajte o onim osobama koje su na najodlučniji i najpraktičniji način izvršile utjecaj u njihovom hodu s Kristom.

Pobjeda nad grijehom

Ključni tekst: Rimljanima 6,1-4.

Učenik će

Znati: Spoznat će da je vladavina grijeha slomljena, a smrt pobijedena za sve vjernike koji prihvate Kristovu smrt i uskrsnuće.

Osjećati: Radovat će se jer Bog nije svoju djecu ostavio bespomoćnom kada se suoče sa silom grijeha i kaznom.

Činiti: Živjet će kao da je već uskrsnuo iz mrtvih, dok cijelo Nebo očekuje njegov novi život.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Kristovo iskustvo može biti moje

A. Kako povijesne činjenice o Kristovoj smrti i uskrsnuću mogu biti prenesene u naše sadašnje iskustvo?

B. Što Pavlova retorička pitanja u Rimljanima 6,1.15 govore o mogućim pogrešnim zaključcima koje njegovi čitatelji mogu donijeti u vezi sa životom ispunjenim milošću?

II. Osjećati: Sloboda poslušnosti

A. Kako biste uvjerali nekoga da je biti sluga pravednosti (Rimljanima 6,18) jedini put prema istinskoj slobodi?

B. Zašto ne postoji treća mogućnost između “Božjih slugu” (Rimljanima 6,22) i “robova grijehu” (Rimljanima 6,20)?

III. Činiti: Živjeti novim životom

A. Kada kršćani dopuste da grijeh vlada njihovim životom, što to govori o Božjem karakteru i Njegovom planu otkupljenja?

B. Ako je život posvećenja ispunjen radošću, mirom i slobodom, zašto se ljudi često odupiru svetom životu?

Sažetak: Kršćani se mogu radovati ne samo zbog oprosta svojih grijeha, već i zbog oslobođenja od vladavine grijeha u životu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 6,5-7.12-14.22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Isusovo raspeće i uskrsnuće donijeli su dugo očekivano razdoblje u kojem je dvostruki neprijatelj, grijeh i smrt, doživio konačan udarac. Zahvaljujući ovom posljednjem udarcu, vladavina grijeha je slomljena, a naša poslušnost može biti potpuno posvećena uskrsnom Kristu. Međutim, nama je potrebna trajna vjera u Krista zato što staro razdoblje ne posustaje, i mi u svojoj borbi osjećamo napetost između “već” i “ne još” kad je u pitanju spasenje.

Samo za učitelje: Pojedinci pobjedu nad grijehom smatraju uzbudljivom temom. U drugima ona izaziva samo osjećaj neuspjeha i krivnje. Katkad je žar prve skupine pogrešno usmjeren ili pogrešno shvaćen od strane druge skupine, i tada slijedi bolan sukob. Zato je vaša prednost i odgovornost da pokažete kako pobjeda nad grijehom nije teret koji treba izbjeći, već blagoslovljena prednost koju treba prihvatiti — dar koji je dio Božje milosti.

Uvodni razgovor: Josip je doživio pljačku na poslu. Tako se našao u sudnici čekajući da njegov slučaj dođe na red. Dok je čekao, imao je priliku saslušati druge slučajeve. Molbe jedne žene posebno su ga dirnule. Očito je imala težak život i izgledala je prilično neuredno. Bila je ovisnik o drogi i doslovno je molila sud da je uključi u kršćanski program odvikavanja od droge umjesto da je ponovno pošalje u zatvor. Otvoreno je ispričala kako je Bog ušao u njezin život i spasio je. Međutim, neprestano je ponavljala da je nisu spasila njezina djela, već Božja milost. Josip je slušao njezine riječi pomiješanih osjećaja. Naravno, dragocjena nezaslužena Božja milost sve spašava, i evangeoska poruka sigurno je bila posebno utješna za osobu s kriminalnim dosjeom. Međutim, nije spominjala Božje namjere ili sposobnost da joj pomogne u borbi protiv ovisnosti, što bi bilo od pomoći u njezinom slučaju dok je tražila da bude uključena u kršćanski program za odvikavanje. Na kraju je njezina molba bila odbijena.

Pitanja za razgovor

1. Jesmo li toliko nestrpljivi da govorimo ljudima kako “ničim što čine” ne mogu zaraditi Nebo pa propustimo ostatak priče — da Bog može promijeniti “sve što čine” za njihovo dobro i na Njegovu slavu?

2. Kad biste imali priliku nekoliko trenutaka provesti sa ženom iz ove priče, koji biste joj dio iz 6. poglavlja Poslanice Rimljanima pročitali, koji bi joj pružio nadu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Pitanja o pobjedi nad grijehom katkad mogu biti postavljena u raspravama o savršenstvu i o tome može li nas određeni hipotetički grijeh spriječiti da uđemo u Božje kraljevstvo. Podignite razgovor na višu razinu pristupivši mu iz Pavlove perspektive u Rimljanima 6 umjesto našim međusobnih rasprava.

Biblijski komentar

1. Nov život

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 6,5-13.)

“Neka dakle ne kraljuje grijeh u vašemu smrtnom tijelu.” (Rimljanima 6,12) Je li ovaj nalog lakše izgovoriti nego ispuniti? Može izgledati da Pavao nemarno govori svojim čitateljima da izbjegavaju grijeh i umjesto toga služe Bogu (Rimljanima 6,13). Kao oni koji Pavlov savjet shvaćaju ozbiljno, možemo smatrati da, dok razmišljamo o svojim padovima, nismo dorasli zadatku.

Radosna je vijest u cijeloj ovoj zagonetki u vezi s grijehom da se Pavlove jasne opomene nalaze u izuzetnom kontekstu. Kada shvatimo kontekst, njegovo očekivanje pobjede nad grijehom može postati stvarnost u našem životu.

O kakvom je kontekstu riječ? S Kristovom smrću i uskrsnućem, u povijesti je došlo do velike eshatološke promjene. Isus je ukazao na to kada je rekao: “Zbilja je k vama došlo kraljevstvo Božje.” (Matej 12,28) Pavao to spominje kada govori o onima koji su okusili “sile budućega svijeta” (Hebrejima 6,5). Ovo novo razdoblje u kojem živimo bilo je svjedok izlivanja Božjeg Duha na izuzetne načine (Djela 2) i izlječenja i duhovne obnove onih kojima su prethodno vladale tiranske/demonske sile (Matej 4,23; 12,22.28; Luka 4,18; Djela 5,17). Ovo novo doba Božje vladajuće sile nalazi se u pozadini kada Pavao govori o našem “starom čovjeku” koji se razapinje s Kristom da bi slomio ropstvo grijehu (Rimljanima 6,6). Naša zajednica s Kristom u Njegovom uskrsnuću pokreće nas u “novi život” (Rimljanima 6,4), koji nije ništa manje do “eshatološki život vremena koje će doći. Kršćane čvrsto drži ovaj život i njihov životni put na ovom svijetu se mijenja pod njegovim utjecajem.” (Ivan Blazen, *Handbook of Seventh-Day Adventist Theology*, str. 296)

U ovom smislu svi mi živimo unutar sile Božjeg kraljevstva. Zato poziv da sebe smatramo „mrtvima grijehu“ (Rimljanima 6,11), da ne dopustimo da grijeh “kraljuje” ili da “vama gospodari” (Rimljanima 6,12,14) nije samo željeni ideal. To je imperativ ukorijenjen u povijesni/spasonosni dolazak našeg Gospodina; tako postoji stvarna mogućnost da živimo kao “sluge pravednosti”, a ne kao “robovi grijeha” (Rimljanima 6,17.18).

Za razmišljanje: Kako nas spoznaja da sada živimo u novom eshatološkom razdoblju nadahnjuje da odbacimo grijeh i živimo za Boga? Kako nas ovo gledište može sačuvati 1) da se ne izgovaramo za grijeh u životu i 2) da ne zaboravimo da je spasenje dar?

2. Zakon nasuprot milosti

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 6,14.)

Misao da nismo “pod Zakonom” već “pod milošću”, bila je donekle kamen spoticanja između adventizma i drugih kršćanskih vjera zbog očitih razloga. U najmanju ruku znamo što tekst iz Rimljanima 6,14 ne može značiti na osnovi Pavlovog retoričkog pitanja: “Da grijesimo jer nismo pod Zakonom, nego pod milošću? Nipošto!” (Rimljanima 6,15) Dakle, tekst ne znači da trebamo i dalje nasumično grijesiti. Međutim, što točno znači? Uvođenje pojma “dva razdoblja”, kao što smo prethodno spomenuli, ovdje također može biti korisno.

Razmatranje iskustva “starog čovjeka” (Rimljanima 6,6) koje je vezano za Zakon, i iskustvo “novog čovjeka” (Efežanima 4,24) koje je vezano za milost, donosi određeno razumijevanje. Pavao stalno govori o trijumviratu (vladavina trojice) Zakona-grijeha-smrti u Poslanici Rimljanima (Rimljanima 5,12.13.20.21; 7,5.9-11.13.23.24; 8,2). Kada spominje bilo koji od ova tri pojma, vrlo je moguće da govori o dinamiци između sva tri. Na primjer, Pavao govori o “umiranju grijehu” po Kristovoj smrti isto tako lako kao o “umiranju Zakonu” po Kristovoj smrti (Rimljanima 6,2; 7,4). Osnovna veza između Zakona-grijeha-smrti toliko je bliska da Pavao u jednom trenutku mora naglasiti da Zakon nije grijeh (Rimljanima 7,7). Ova tri pojma se ponavljaju i na kraju njegove rasprave, kada kaže da u Kristu Isusu “oslobodi me od zakona grijeha i smrti” (Rimljanima 8,2).

Dakle, u iskustvu starog čovjeka grijeh koristi Zakon da donese smrt (Rimljanima 7,5.8). Njime vlada tijelo, pa iako služi u “starini slova”, prevladava prijestup (Rimljanima 7,5.6; 2,27). Iskustvo milosti omogućeno je Kristovom smrću i uskrsnućem; ispunjeno je Duhom, poslušnošću srca Zakonu i pravednošću (Rimljanima 2,27-29; 6,4.17-

23; 7,6; 8,1-4). Ovakvo stajalište može nam pomoći da shvatimo kako je Pavao mogao reći: “Ta neće grijeh vama gospodariti! Jer niste pod Zakonom, nego pod milošću.” (Rimljanima 6,14)

Pitanja za razgovor

1. Kako možemo biti sigurni da nas to što više nismo “pod Zakonom” ne može odvesti u neposlušnost?

2. Kako biste na osnovi Poslanice Rimljanima objasnili da biti “pod milošću” znači da je vlast grijeha slomljena?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Da biste spriječili pogrešno razumijevanje i obeshrabrenje, potaknite ideju da iako živimo “pod milošću”, “stari čovjek” i dalje kuša i uznemirava naše “smrtno” tijelo.

Za primjenu

1. Koji glagoli u Rimljanima 6 pokazuju da se i dalje trebamo držati unutar stvarnosti “novog čovjeka” u kojoj “milost kraljuje pravednošću” (Rimljanima 5,21)?

2. Je li prema Rimljanima 6 robovanje pravednosti teret ili prednost? Objasnite.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Dok čitamo Pavlove poslanice, trebamo razmišljati poput Pavla što je više moguće. Da bismo to postigli, ohrabrite učenike u razredu da očiste svoj um od predrasuda tijekom sljedeće aktivnosti.

Aktivnost: Pavao se često koristi suprotnostima. Na ploču ili list papira napišite dva naslova: stari čovjek i novi čovjek. Na osnovi Poslanice Rimljanima 2—8 zabilježite događaje, iskustva ili osobine koje karakteriziraju svako iskustvo. (Ova aktivnost može se provesti i u obliku razgovora bez dodatnih sredstava.)

Tko je Čovjek Rimljanima 7?

Ključni tekst: Rimljanima 7,4-6.

Učenik će

Znati: Shvatit će da Pavao upućuje poziv da se odvojimo od logike Zakon-grijech-smrt i prihvatimo novi identitet u Kristu.

Osjećati: Radovat će se stvarnosti svoje bračne zajednice s Kristom i spoznaji da će Duh obilno djelovati u takvoj zajednici.

Činiti: Donosit će rod Bogu na način koji nikada prije nije bio moguć izvan zajednice s Kristom.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Isus vas neće dijeliti

A. Ako je Zakon svet, pravedan, dobar i duhovan, zašto Pavao neprestano potiče svoje čitatelje da se poistovjete s Kristom umjesto sa Zakonom?

B. Zašto ne možemo biti u braku i s Kristom i sa Zakonom? Čega se Pavao plaši ako bismo to pokušali?

II. Osjećati: Smrt i ponovni brak

A. Što znači “umrijeti” nečemu da biste mogli “živjeti” nečemu (ili Nekome)?

B. Zašto je brak prikladna metafora za zajednicu s Kristom?

III. Činiti: Poslušnost Duhu

A. U čemu je razlika između služenja na nov način u Duhu i na stari način “u stareži slova” (Rimljanima 7,6)?

B. U vezi s prethodnim pitanjem, je li sadržaj takve poslušnosti drugačiji, isti ili pomalo od oba?

Sažetak: Sedmo poglavlje Poslanice Rimljanima proširuje suprotnosti iz 6. poglavlja, ali potpunije objašnjava kako se borba između dva iskustva — Zakon-grijech-smrt nasuprot Krist-Duh-poslušnost-život — odvija u našem životu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 7,1-14.

Ključno načelo duhovnog rasta: Koliko god Zakon bio dobar, on ne može stvoriti poslušnost i odgovarajući život kakav se očekuje od Božjeg naroda. U određenom smislu, čini se da otežava problem grijeha. Pavao pažljivo pokušava zamijeniti Zakon kao primarni izvor identiteta, potvrđujući ga i braneci sve vrijeme, i povezati svoje čitatelje s novim identitetom u Kristu. Posljedice su Duh, život i, ironično, prava poslušnost Zakonu.

Samo za učitelje: Mi kao crkva ponavljamo mnoge Pavlove tvrdnje o Zakonu, ali nam je katkada teško objasniti njegove negativne izjave. Pozorno poslušajte kako Pavao opisuje fenomen Zakona u Rimljanima 7 i povedite razgovor u razredu tako da dopustite Pavlu da sam sebe objasni.

Uvodni razgovor: Ako ste adventistički kršćanin, možete se brzo naći na meti oštre kritike od strane drugih kršćana, na primjer: “Vi i dalje živite pod Starim zavjetom.” “Spašeni smo milošću, a ne Zakonom.” “Zapovijedi su prikovane na križ.” “Vi ste legalisti.” “Pavao kaže ovo, Pavao kaže ono.” i slično. Dakle, kako bismo odgovorili?

Kada drugi koriste Pavlove negativne komentare o Zakonu protiv nas, nađemo se u kušnji da počnemo citirati Pavlove, Ivanove, Jakovljeve i Isusove riječi kojima potvrđuju Zakon. Međutim, ovakvim postupanjem samo suprotstavljamo dijelove Biblije. Na slušatelje će više djelovati ako budemo navodili upravo one tekstove koje drugi koriste protiv nas i zatim im u kontekstu objasnili što ti redci zapravo znače. Ovakav pristup posebno je važan kada proučavamo 6. i 7. poglavlje Poslanice Rimljanima.

Pitanja za razgovor

1. Kada je riječ o raspravama u vezi sa Zakonom, zašto je bolje da se držimo Pavlovih argumenata nego da uzimamo retke iz drugih knjiga?

2. Iako je 7. poglavlje Poslanice Rimljanima sada sporno, mislite li da je bilo sporno kada je prvi put čitano vjernicima u Rimu? Zašto?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Sedmo poglavlje Poslanice Rimljanima nadovezuje se na 6. poglavlje; dakle, potražite paralelne misli koje Pavao

ponavlja i proširuje. Također pogledajte 8. poglavlje zato što se mnoge niti Pavlovog razmišljanja tu spajaju, kako biste bili sigurni da se vaši zaključci podudaraju sa zaključcima iz 8. poglavlja.

Biblijski komentar

1. Smrt i ponovni brak

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 7,1-4.)

Pavao spaja dvije metafore, smrt i brak, da bi objasnio veliku promjenu koja se dogodila kao posljedica dolaska mesijanskog razdoblja. Ilustracija obuhvaća dva muža i ženu, ali tumačenje je pojmovno složeno zato što je osoba koja umire ("i vi umrijeste") ista ona koja se preudaje ("da pripadnete drugomu"). Ovo značenje sadrži misao da smo mi žena udana za jednog muža. Drugi muž je onaj koji "uskrišen od mrtvih" (Rimljanima 6,9), to jest Isus. Kad se uzme zajedno, Pavao kaže da smo umrli da bismo mogli ponovno stupiti u brak. U ovom kontekstu osoba koja umire ista je ona koja je umrla grijehu, "stari čovjek zajedno s njim razapet" da bi "grešno tijelo" moglo biti uništeno (Rimljanima 6,2.6). Ali na isti način na koji umiremo s Kristom u Njegovom raspeću, živimo u Njegovom uskrsnuću (Rimljanima 6,4). Dakle, već je rečeno da ista osoba može umrijeti, a živjeti. Stoga žena koja je umrla i koja je živa nije toliko neobična slika.

Pojedinci su pogrešno zaključili da je Zakon jedan od mrtvih muževa. Međutim, Zakon je ono čemu je pojedinac umro. Sam Zakon nije umro, nego naš odnos prema njemu. Zakon je u ilustraciji veza koja drži ženu pokraj njezinog prvog muža. Smrt je bila sredstvo kojim je ta veza pokidana zbog ponovnog braka s Kristom. U pitanju je tanana, ali važna razlika.

Dakle, što ova tanana nijansa znači i što Pavao želi naglasiti? Prvo, zapazite kome se obraća: "Jer onima koji poznaju Zakon govorim." (Rimljanima 7,1) To su Židovi i/ili židovski obraćenici. Njihov identitet, etnički i vjerski, potpuno je vezan za Zakon na način koji bi suvremenim neznabošcima u dvadeset prvom stoljeću bio teško shvatljiv. Međutim, u ovom Čovjeku iz Nazareta Bog je pokazao najveće otkrivenje svoje spasonosne pravde, i iako o Njemu svjedoči Zakon, ovo otkrivenje je "bez Zakona" (Rimljanima 3,21).

Ono s čim se Pavao u određenom smislu bori jest "što dobro postaje neprijatelj najboljem". Pokazalo se da je vrlo teško prebaciti se s vršenja Zakona kao izvora nacionalnog identiteta (sa službama u hramu, simbolima, znacima Saveza kao što je obrezanje itd.) na

nov identitet koji se odnosio na mrtvog i uskrslog Mesiju. Međutim, Pavao zna da se Božji narod nalazi u mesijanskom, novozavjetnom razdoblju i da se priča o Izraelu približila posljednjem poglavlju. On ih želi ohrabriti da drže korak s Božjim dinamičnim proročkim kretanjima.

Za razmišljanje: Kako nam razmišljanje o Izraelu pomaže da shvatimo neke od Pavlovih tvrdnji? Imajući na umu Kristovo učenje o Zakonu, kakav život kršćani mogu očekivati kada stupe u brak s Kristom?

2. Grijeħ koristi Zakon

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 7,5-14.)

Još jedan razlog, koji se ne naglašava često, a Pavao ga navodi čitateljima kao potrebu da “umremo Zakonu” (Rimljanima 7,4), jest da grijeh koristi Zakon. Zapazite progresiju redaka u vezi s ovim razlogom: “A Zakon pridode da se umnoži prijestup.”; “Grešne su strasti, izazvane Zakonom, djelovale u našim udovima da smrti donesu rod.”; “Grijeħ je pak, uhvativši prigodu, po zapovijedi u meni prouzročio svakovrsnu požudu.”; “I zapovijed, koja bijaše dana za život, nadoh da je na smrt.”; “Grijeħ naime uhvativši prigodu, zapovijedu me zavede, i ubije me njome.” (Rimljanima 5,20; 7,5.8.10.11) Međutim, kako nešto dobro i sveto kao što je Zakon (Rimljanima 7,12) može biti povezano s grijehom i smrću?

Odgovor leži u tvrdnji koju Pavao pojašnjava u najmanje tri retka:

1) “Jer dok bijasmo u tijelu, grješne su strasti izazvane Zakonom, djelovale u našim udovima da smrti donesu rod.” (Rimljanima 7,5); 2) “Znamo naime da je Zakon duhovan; ja sam pak tjelesan, prodan pod grijeh.” (Rimljanima 7,14); 3) “Jer što je bilo nemoguće Zakonu, u čemu je po tijelu bio nemoćan, Bog je učinio.” (Rimljanima 8,3) Kada se tijelo — koje je u neprijateljskom odnosu prema Zakonu (Rimljanima 8,7.8) — suoči sa Zakonom, posljedice su grijeh i smrt, i može se činiti da Zakon uzrokuje i grijeh i smrt. Međutim, ovaj zaključak nije točan, i Pavao snažno poriče da je Zakon kriv. “Nipošto!”, kaže on, da je Zakon grijeh, i “Nipošto!” da ono što je dobro donosi smrt. Krivnja u potpunosti mora ležati na pragu grijeha; iako Zakon ima određenu ulogu u dinamici između grijeha i smrti, on je nevin. Pavao je predvidio da će ove neočekivane veze između grijeha i Zakona izazvati iznenađenje. Stoga sedmo poglavlje Poslanice Rimljanima stoji kao najsnažnija obrana Zakona u svim Pavlovim spisima.

Za razmišljanje

Objasnite svojim riječima dinamiku Zakona, grijeha, smrti i tijela o kojoj se govori u 7. poglavlju Poslanice Rimljanima. Zašto Pavao mora tako snažno braniti Zakon u svjetlu vlastitih tvrdnji?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Ako u vašoj crkvi ima ljudi koji snažno podupiru legalizam, prebacivanje težišta s pravila na odnos s Kristom vrlo je važno. S druge strane, s obzirom na to da živimo u razdoblju anti-nomizma, Pavlova obrana Zakona također je potpuno prikladna.

Za primjenu

1. Kakvu povezanost vidite između dva muža u početku poglavlja s unutarnjim borbama opisanim na kraju poglavlja?

2. Što 7. poglavlje Poslanice Rimljanima govori o duši kojom vlada grijeh?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pavlovi tekstovi nisu uvijek laki za čitanje. Ali on često voli reći istu stvar na mnogo različitih načina. Ako ne razumijemo kako je to rekao na jedan način, postoji nada da ćemo shvatiti u njegovim drugim spisima. Pokažite primjer takvog ponavljanja i ponovljenih izjava u njegovim poslanicama i ohrabrite učenike da imaju strpljenja s Pavlom.

Aktivnost

1. Razmišljajte o 7. poglavlju Poslanice Rimljanima kao komentaru 6. poglavlja ili obrnuto i uočite koliko redaka iz jednog poglavlja objašnjava retke u drugom.

2. Pročitajte tekstove Rimljanima 1–8 s prijateljima i razgovarajte o tome što primjećujete kada promatrate veliku sliku umjesto da čitate redak po redak.

Nema osude

Ključni tekst: Rimljanima 8,1.

Učenik će

Znati: Shvatit će što znači biti ispunjen Duhom Svetim i da pravednik živi vjerom.

Osjećati: Pronaći će nadu u stalnoj zajednici s Isusom Kristom po Duhu Svetome.

Činiti: Otkrit će način na koji može graditi prijateljstvo s Bogom i živjet će u skladu s tim.

Smjernice za poučavanje

I. Znati. Pravednik živi vjerom

- Kako živimo vjerom?
- Što znači hodati po Duhu?
- Što znači da Duh Sveti stanuje u nama?
- Kako nas to što Duh stanuje u nama mijenja?

II. Osjećati: Prijateljstvo s Duhom Svetim

- Kada ste se osjećali najusamljenije?
- Što dobri prijatelji unose u vaš život?
- Kako vam može pomoći spoznaja da Bog želi biti vaš stalni Pratelj?

III. Činiti: Graditi prijateljstvo s Bogom

- Što biste bili spremni učiniti da izgradite prijateljstvo s Isusom Kristom?
- Na koje načine možete razmišljati o Isusu?
- U kojim ste ključnim trenucima u životu osjetili prisutnost Duha Svetoga?
- Kako je razmišljanje o Isusu utjecalo na vas osobno?

Sažetak: Kada shvatimo da Sveti Duh u nama znači da imamo posvećeno prijateljstvo s Isusom Kristom, steći ćemo nadu i doživjeti promjenu u zajednici s Njim.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 8,1.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bavljenje onim što je vezano za Isusa, i u mislima i načinu života, gradi prijateljstvo s Bogom posredovanjem Duha Svetoga.

Samo za učitelje: Povedite svoj razred da shvati da je Isusova žrtva uklonila osudu. Ne možemo učiniti ništa da bismo zaradili spasenje ili oslobodili sebe osude. Sada kada smo oslobođeni osude i možemo birati život po Duhu umjesto život po tijelu, možemo usmjeriti svoj um na Isusa i izgraditi prijateljstvo s Njim preko zajednice s Duhom Svetim. Ako na umu imamo prijateljstvo, to će nam pomoći da na najbolji način objasnimo što znači da Duh Sveti stanuje u nama.

Uvodni razgovor

Jeste li ikada primijetili kako naši prijatelji utječu na nas? Ovisno o tome s kim provodimo vrijeme, naše aktivnosti, osobnost, rječnik, način na koji se ophodimo prema drugima i naše raspoloženje se mijenja.

Dok je Cory odrastao, imao je nekoliko različitih prijatelja s kojima je provodio vrijeme. Jedan mladić doslovno je bio vođa bande; osnovao je bandu u njihovom malom mjestu. Otac ga je upozorio da se ne druži s ovim prijateljem govoreći da to neće izići na dobro. Cory nije vjerovao svojem ocu. I kada je imao 12 godina, bio je uhićen zbog krađe u obližnjoj trgovini — samo zato što je pokušavao ostaviti dojam na svojeg “prijatelja”.

Cory je imao i druge prijatelje koji su se, opet, voljeli iskradati usred noći. Kada su provodili noć u Coryjevom domu, dječaci bi se iskrali i otišli u grad udaljen četiri kilometra, koji je imao svega 2.500 stanovnika i u kojem se ništa nije događalo.

Međutim, Cory je imao i prijatelja koji nije vidio svrhu u bježanju i nije smatrao da je krađa dobra. Taj prijatelj, Kelly, pozvao je Coryja među mlade u svojoj crkvi. Nakon određenog vremena njegove misli postale su pozitivnije, njegovi postupci bolji, a karakter se oblikovao u pravom smjeru.

Za razgovor

1. Zašto smo pod utjecajem prijatelja s kojima provodimo vrijeme? Koje potrebe prijateljstvo ispunjava?

2. Na koji način možete zamisliti prijateljstvo s Bogom i kako to utječe na vaš život?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U osmom poglavlju Poslanice Rimljanima ima mnogo detalja, previše da bismo sve obradili u jednoj pouci. Zato ćemo se usredotočiti na prvih jedanaest redaka. Bilo bi najbolje da se usredotočimo na tri točke u ovoj pouci i ne dopustimo da pozornost razreda bude skrenuta na pitanja o kristologiji, očišćenju, i tako dalje, koja pronalazimo u ovom poglavlju. Vraćajte razred na ideju prijateljstva s Bogom.

Biblijski komentar

Uvod: (Prisjetite se ukratko tekstova iz Poslanice Rimljanima 1,16.17; 5—8) U 8. poglavlju Pavao nastavlja razvijati misao o Evanđelju koje otkriva Božju pravednost: “Jer se pravednost Božja u njemu otkriva iz vjere u vjeru, kao što je pisano: A pravednik će od vjere živjeti.” (Rimljanima 1,17) Pavao je u 5. poglavlju razvio temu grijeha koji je preuzeo ovaj svijet. Zatim u 6. poglavlju iznosi ideju o umiranju grijehu i novom životu koji prikazuje krštenje. U 7. poglavlju govori o naravi grijeha koji prebiva u nama (Rimljanima 7,22.23). Onda prelazi na pitanje što znači živjeti vjerom u Krista i prebivati u Duhu Svetome, umjesto da u nama živi grijeh (Rimljanima 8,1-11).

Za razmišljanje: Koje su glavne implikacije opravdanja vjerom koje će omogućiti naš hod s Bogom i život u Duhu?

1. Pravednik će živjeti vjerom

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 8,1-11.)

Ovo poglavlje počinje riječju “sad”, a sadrži je i naš ključni tekst. Ova riječ omogućuje određeni prijelaz, slično riječi “dakle”. Pavao gradi misao u vezi s uništenjem koje je grijeh donio na ovaj svijet i svoju tvrdnju posebno naglašava uzvikom u Rimljanima 7,24: “Tko će me izbaviti od ovoga smrtnoga tijela?” Odgovor je, naravno, Isus Krist, Izbavitelj. Pošto nas je Isus izbavio od “smrtnoga tijela”, nema više osude onima koji su u Kristu Isusu.

Pavao je dosad u poslanici govorio o osudi i o teškom stanju u kojem se našlo cijelo čovječanstvo. On sada prelazi na život vjere, jer pravedni ne samo da primaju opravdanje vjerom, već i žive vjerom po Duhu.

Kao što je opravdanje bilo dano vjerniku kao dar, tako je i pravedni život dan vjerniku po vjeri. Pavao jasno podsjeća svoje čitatelje da vjernik može živjeti u slobodi po Duhu zato što je Isus došao “u obličju grješnoga tijela” i bio prinesen kao žrtva za grijeh (i tako ispunio pravdu Zakona) (Rimljanima 8,2-4).

Za razmišljanje

1. Kako je Isusova smrt povezana s našim pravednim životom?
2. Kako Isus ispunjava Zakon?
3. Kako Isusovo ispunjavanje Zakona daje vjernicima slobodu da žive?

2. Živjeti po Duhu

(Prisjetite se u razredu tekstova iz Poslanice Rimljanima 7,22.23; 8,9-11.)

Izraz “hodati po Duhu a ne po tijelu” u grčkom jeziku znači živjeti na određeni način. Kao što grešnik pokorava svoju volju i način života grijehu u toj mjeri da u njemu stanuje grijeh (Rimljanima 7,22.23), čovjek može pokoriti svoju volju i način života Duhu u takvoj mjeri da u njemu prebiva Duh (Rimljanima 8,9-11).

Što to onda znači da Duh prebiva u čovjeku? To znači da je nečiji um usmjeren na ono što je vezano za Duha, a ne za tijelo. Kada razmišljamo o Duhu i živimo po Duhu, Duh prebiva u nama. Ako u nama prebiva Duh, znači da smo prijatelji s Duhom, da nismo više neprijateljski raspoloženi prema Bogu, kakav je tjelesni um nekada bio (Rimljanima 8,7).

Za razmišljanje

1. Kakvu “smrt” usredotočivanje na tijelo donosi u život pojedinca? Koji su primjeri duhovne, emocionalne ili društvene smrti?
2. Kao izgleda život po Duhu? Kada ste vidjeli nekoga da živi po Duhu na konkretan način? Kako je to izgledalo?

3. Prebivanje kao prijateljstvo

(Prisjetite se u razredu teksta iz Ivana 17,20-23.)

Razmišljajte o prebivanju kao dubokom prijateljstvu. Kada živimo u zajednici sa svojim prijateljima, njihove riječi i ponašanje prenose se na nas. Mi počinjemo razmišljati, govoriti i ponašati se kao oni. I mi vršimo isti utjecaj na njih. Ako dodemo do točke kada se u potpunosti pokoravamo volji svojeg prijatelja i okrećemo svoj um i volju potpuno onome što on želi i hoće, možemo reći da taj prijatelj

“prebiva” u nama. Isus se molio u Ivanu 17,20-23 da učenici budu jedno kao što su On i Otac jedno. Učenici se nisu mogli međusobno povezati više od nas; pa ipak, trebali su biti jedno međusobno i s Isusom onako kako je Isus jedno s Ocem. Ovo jedinstvo znači imati isti um, volju i cilj.

Za razmišljanje

1. Kada ste bili toliko bliski s nekom osobom da ste počeli ličiti na nju?
2. Kada vam je Božja riječ došla na um kad vam je bila potrebna?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Potaknite svoj razred da razmišlja o prijateljstvu s Bogom. Naglasite da je komunikacija važan dio prijateljstva i pomozite im da shvate da dok razmišljamo o onome što je vezano za Duha, mi zapravo slušamo što nam želi reći u Pismu.

Za primjenu

1. Kako gradite snažno prijateljstvo s nekom osobom?
2. Na koje načine možete graditi prijateljstvo s Bogom? Kako možete razmišljati o stvarima i riječima Duha?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pomozite učenicima da navedu načine na koje mogu kreativnije usmjeriti svoj um prema prijateljstvu s Duhom.

Aktivnosti

1. Naučite napamet biblijski tekst koji neposredno govori o izazovima u vašem životu.
2. Kreativno se izrazite o prijateljstvu s Bogom u obliku pjesme, slike, kolaža, skulpture itd.

Djeca obećanja

Ključni tekst: Rimljanima 9.

Učenik će

Znati: Shvatit će da Bog nije zaboravio Izrael i da želi spasiti sve — Židove i neznabošce.

Osjećati: Iako Bog želi sve spasiti, sam bira tko će izvršiti određenu zadaću u Njegovom kraljevstvu.

Činiti: Pravit će jasnu razliku između toga koga Bog spašava i koga imenuje za svoje posebno sredstvo u širenju spasenja.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Kako Bog otkupljuje izgubljene

A. Zašto je Izrael pogrešno razumio ulogu koju mu je Bog namijenio?

B. Zašto Bog nikada nije učinio bezuvjetni savez kako bi spasio određeni narod ili vjersku zajednicu?

II. Osjećati: Božje strpljenje prema pogreškama Izraelaca

A. Odbacivanje i razapinjanje Krista od strane Židova moglo je navesti Boga da odbaci Židove, ali zašto Bog nije potpuno odbacio Izrael?

B. Jeste li ikada upropastili važnu poslovnu priliku, pa ipak dobili drugu priliku? Ispričajte kako biste reagirali na ovaj poseban blagoslov.

III. Činiti: Poslušati Božju volju

A. Zašto je netko ljubomoran na tuđu službu?

B. Što činjenica da Bog određuje tko će što primiti, kad je riječ o "duhovnim darovima", govori o imenovanju za Božju službu?

Sažetak: Važno je shvatiti Božju volju da spasi Židove i neznabošce, i razjasniti da On bira koga želi da bi dopro do izgubljenih.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 9.

Ključno načelo duhovnog rasta: Izuzetno je važno razumjeti da Bog ne predodređuje ničije vječno spasenje. Međutim, On određuje tko će izvršiti Njegove naloge kada su u pitanju misionarski zadaci i duhovni darovi. U takvom životu kršćanskog svjedočenja i službe, veliki je blagoslov biti dio Božjeg cilja otkupljenja.

Samo za učitelje: Bog nikoga ne predodređuje za spasenje. Međutim, On ima vlast kada je u pitanju sudbina Izraela kao Božjeg izabranog svjedoka izgubljenom ljudskom rodu. Dakle, ključno pitanje ovoga tjedna glasi: Kako se Bog odnosi prema pogreškama svojeg starozavjetnog naroda u okviru svoje želje da spasi Židove i neznabošce?

Uvodni razgovor: Sjetite se kada ste prvi put čitali 9. poglavlje Poslanice Rimljanima. Koja su vam pitanja odmah došla na um u vezi s Božjom naizgled neizbježnom predestinacijom, a posebno kako se ona odnosi na pitanje spasenja od grijeha i vječne smrti?

Pitanja za razgovor

1. Što je to u Božjoj naravi što nas uvjerava da nije Biće koje neizbježno predodređuje svačiju vječnu sudbinu?
2. Zašto se čini da je Pavao toliko opterećen spasenjem Hebreja?
3. Objasnite Pavlovo zanimanje za takozvano "židovsko pitanje" u Rimljanima 9. Što je doprinijelo Pavlovoj zbunjenosti u vezi s činjenicom da su se Židovi odupirali Evandelju, dok je velik broj neznabožaca spremno stupio u Crkvu i prihvatio ga?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Dok opravdavamo Božju želju da spasi sva grešna ljudska bića, ključno pitanje kojim se bavi 9. poglavlje Poslanice Rimljanima glasi: Kako Bog na kraju namjerava otkupiti Izraelce (Židove), usprkos njihovim pogreškama iz prošlosti? Zato trebamo pažljivo pratiti Pavlovo nastojanje da opravda Božju promisao vezanu za otkupljenje i spasenje svih, i Židova i neznabožaca.

Biblijski komentar

1. Pavlov teret i cilj za Židove i za neznabošce

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 9,1-13.)

Pavao u ovim redcima pokazuje kako Božji plan da upotrijebi Izrael nije u potpunosti propao i da još uvijek postoji "ostatak" Abrahamovog potomstva. Dakle, dok Bog bira, Njegova volja da spasi izgubljene, polako se ali sigurno ispunjava. Na primjer, Abraham, otac hebrejskog naroda, bio je izabran, i on je (vjerom u Božja obećanja i silu) dobio sina Izaka; Izak je vjerom dobio Jakova, izravnog začetnika Izraelovih plemena. Stoga, iako je Bog naišao na prepreke, On je neprekidno i ustrajno u svojoj providnosti podizao vjerno potomstvo ili otkupljenu djecu. Ova djeca čuda postala su začetnici Izraela i oruđa spasenja u svijetu iscrpljenom od grijeha i beznada.

Za razmišljanje: Iako je Bog birao svoje sluge, kakav dokaz imamo da je bio, ili nije bio, samovoljan u vezi s odlukom koga će spasiti?

2. Božji izabrani glasnici

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 9,14-24.)

Pavao u nastavku izlaganja navodi tekst iz Izlaska 33,19; 9,16 kako bi istaknuo da će se Bog "smilovati komu se smilujem" i da će se "sažaliti" i pokazati "silu svoju ... po svoj zemlji" (Rimljanima 9,15.17). Pavao također prikazuje Božju "vlast" u ilustraciji o božanskom Lončaru, čija je prednost da oblikuje glinu kako želi (Rimljanima 9,19-24). Prema tome, jasno je da Bog odlučuje tko će izvršiti Njegovu volju u vezi sa širenjem Evandjelja na ovom svijetu.

Pitanja za razgovor

Bog odlučuje koga će upotrijebiti kao oruđe u svojem misionarskom djelu. Niječe li ova činjenica Njegovu sposobnost da podari ljudima pravo da izaberu hoće li prihvatiti ili odbaciti vječno spasenje? Zašto?

3. Bog odlučuje o spašavanju svijeta

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 9,25-33.)

Posvetite nekoliko trenutaka starozavjetnim tekstovima koji govore o Božjoj misiji neznabošcima, koje je citirao Pavao (kao što su Hošea 2,23; 1,10; Izaija 10,22.23; 1,9; 13,19).

Za razmišljanje: Koja činjenica u ovim redcima ukazuje na Božju želju da spasi Židove i neznabošce?

4. Sveopća ponuda spasenja

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: 1. Timoteju 2,3.4; 4,10; Ivan 3,16; Titu 2,11; 2. Petrova 3,9.)

Ovi tekstovi jasno svjedoče o sveopćoj ponudi spasenja. Međutim, kako se oni dovode u vezu s Pavlovom tezom o Božjem suverenom izboru Izraela da izvrši Njegov misionarski nalog?

Da bismo odgovorili na ovo pitanje, razmotrimo ovih pet tekstova koji jasno govore o besplatnoj milosti i spasenju zasnovanom na slobodnoj volji.

1. “Jer to je dobro i ugodno pred Spasiteljem našim, Bogom, koji hoće da se svi ljudi spase.” (1. Timoteju 2,3.4)

2. “Jer smo nadu položili u Boga živoga koji je Spasitelj svih ljudi, poglavito vjernika.” (1. Timoteju 4,10)

3. “Jer Bog tako uzljubi svijet te dade Sina svojega jedinorođenoga da svaki koji vjeruje u njega ne propadne, nego ima život vječni.” (Ivan 3,16)

4. “Jer pojavila se milost Božja, spasiteljica svih ljudi.” (Titu 2,11)

5. “Gospodin... je strpljiv prema nama ne želeći da tko propadne, nego da svi prispiju k pokajanju.” (2. Petrova 3,9)

Razmislite: Prisjetite se pitanja kojim započinje ovaj odsjek: Što možemo zaključiti na osnovi ovih tekstova? Razmislite o sljedećem objašnjenju: Ako Pavao u 9. poglavlju Poslanice Rimljanima misli da je Bog neizostavno predodredio sve ljude za spasenje bez obzira na njihov odgovor na Evanđelje zasnovano na slobodnoj volji, milosti i vjeri, onda u Pismu vlada velika proturječnost. Kako možemo riješiti ovo navodno složeno pitanje? Onda bi bilo “logično” zaključiti da tema velike borbe ne može objasniti podrijetlo grijeha i patnje. Strašan rezultat ovog zaključka bio bi da je Bog jedini uzrok zla i Davalac proizvoljnog spasenja od plaće za grijeh. Kako ispravno razumijevanje biblijskih istina u Rimljanima devetom poglavlju pobija ovu lažnu tvrdnju?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Potaknite razred da prouči posljednje pitanje u vezi s temom velike borbe u prethodnom koraku, a zatim razmotrite sljedeća pitanja:

Za razmišljanje/primjenu

1. U filozofiji i teologiji često se govori o “teodiceji”. Naime, riječ je o tome kako možemo braniti ili na odgovarajući način “suditi” Bogu

zbog problema naizgled neublažene ljudske patnje i tuge. Kako vi pokušavate objasniti problem zla?

2. Kako naše objašnjenje 9. poglavlja Poslanice Rimljanima daje kontekstualni smisao Pavlovoj tvrdnji koju razvija u cijeloj poslanici? Ili smo proizvoljno otvorili temu o slobodnoj volji i besplatnoj milosti koje su strane Pavlovoj misli? Razgovarajte o ovome.

3. Je li pošteno Pavla smjestiti u širi narativ biblijskog kanona kada je riječ o brojnim prethodno navedenim tekstovima koji govore o slobodnoj volji i besplatnoj milosti?

4. Kako velika borba pruža zadovoljavajuće objašnjenje problema zla i nezamislive ljudske patnje i gubitka u povijesti ovoga svijeta?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Dok razred pokušava razumjeti 9. poglavlje Poslanice Rimljanima i Pavlovu borbu sa “židovskim pitanjem”, potaknite razred da se poistovjeti s Pavlom i njegovim misionarskim brigama za Židove i neznabošce.

Aktivnosti

1. Zamolite razred da ponovno pročita i razmisli o Pavlovoj bolnoj zabrinutosti za spasenje Židova u Rimljanima 9,1-4. Zatim razmislite o sljedećoj aktivnosti.

2. Nakon što razmislite o svojem iskustvu kršćanskog svjedočenja i službe, zapitajte se (prvo pojedinačno, onda kao razred) jeste li ikada došli do točke kada ste bili spremni umrijeti “s” kršćanima i nekršćanima (kao Mojsije) ili “za” kršćane i nekršćane (kao Pavao).

3. Pavao razmatra različite načine na koje se Izrael (osobito Židovi u prvom stoljeću) i neznabošci odnose prema Evandelju u Rimljanima 9,30-33, a zatim uspoređuje dva suprotna iskustva onih koji traže “Zakon pravednosti” (Rimljanima 9,31). On ova dva iskustva imenuje kao a) “pravednost od vjere” (Rimljanima 9,30) i b) “djela Zakona” (Rimljanima 9,32). Koje ključne karakteristike mogu pomoći Kristovim sljedbenicima da uoče razliku između iskustva koje se temelji na “vjeri”, nasuprot iskustvu koje se temelji na “djelima Zakona”?

Izabrani

Ključni tekst: Rimljanima 11,1.

Učenik će

Znati: Shvatit će da je spasenje sveopće i dostupno svima koji vjeruju u Isusa Krista.

Osjećati: Pokazat će suosjećanje prema ljudima različitih rasa i etničkog podrijetla, shvaćajući da je svima potrebna ista milost koja potječe od Boga radi spasenja.

Činiti: Širit će Radosnu vijest svima koje sretne.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Spasenje je dostupno svima u Kristu

A. Postoji li zajednica ljudi na Zemlji koja je izvan domašaja Božje milosti? Zašto ne?

B. Budući da je spasenje svima dostupno, znači li to da će svi biti spašeni? Zašto?

C. Kako se spasenje stječe?

II. Osjećati: Pronaći dodirne točke sa svim ljudima

A. Kada osjećate da ste u najvećoj mjeri povezani s ljudima oko sebe?

B. U smislu vrijednosti spasenja, razlikuje li se jedna skupina ljudi od drugih? Zašto?

III. Sveopći karakter spasenja ljudi

A. Kako širenje Evanđelja može pomoći da se sruše zidovi rasnih predrasuda?

B. Biste se li ophodili prema ljudima drugačije kad bi se nalazili u istoj situaciji kao i vi?

Sažetak: Spasenje po vjeri u Isusa Krista dostupno je svim ljudima na Zemlji ako polože svoju vjeru u Njega. Ova činjenica pokazuje da svi ljudi imaju istu potrebu za spasenjem. Ako shvatimo ovu istinu, bit ćemo suosjećajni prema svim ljudima i spremniji za navještanje Radosne vijesti o Isusu Kristu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 11,1.

Ključno načelo duhovnog rasta: Svijest da Bog želi spasiti sve ljude pomoći će kršćanima da budu suosjećajni i otvoreni prema svim ljudima.

Samo za učitelje: Pomozite učenicima u razredu da prijeđu preko izraza Židov i neznabožac kako bi shvatili da je spasenje dostupno svim ljudima na Zemlji. Ono obuhvaća muslimane, hinduiste, teroriste, ovisnike o drogama, beskućnike, bogate, ljude svih boja kože. Riječ “barbari” na grčkom jeziku označava narode i odnosi se na sve narode osim Izraela.

Uvodni razgovor: Cory je u vrijeme proljetnih školskih praznika poveo skupinu srednjoškolaca u sklonište za beskućnike kao dio lokalnog misionarskog projekta. Svakom učeniku je pružena prilika da pomogne. Cory je dobio zadatak da oboji police u ostavi. Radio je zajedno s osobom koja je boravila u tom skloništu, čiji se život promijenio zahvaljujući programu koji je sklonište nudilo.

Dok su bojili, Cory ga je zamolio da mu ispriča svoju životnu priču. Čovjek je rekao Coryju da je donedavno bio pastor. Doživio je stres zbog problema u službi, kao i njegova obitelj. Dok je gledao kako se crkva dijeli i njegova obitelj zajedno s njom, ostao je sâm i poželio pobjeći od svega. Odsjeo je kod svojeg starog prijatelja nakon što je nakon razvoda ostao bez doma. Ovaj “prijatelj” ponudio mu je drogu. Nikada nije ni pomislio da će uzeti bilo kakvu vrstu droge, ali u trenutku očaja to je učinio. To je bio početak ovisnosti koja je završila predoziranje u parku. Već neko vrijeme bio je uključen u program u skloništu, polako se odvikavao od droge, oporavljao i ponovno pronašao određeni cilj. Ostali stanovnici skloništa oslovljavali su ga s “pastore” i dolazili su k njemu po duhovni savjet.

Nakon što je čuo njegovo iskustvo, Cory je shvatio koliko smo svi ranjivi. Tu su bila dva muškarca — oba pastora. Samo nas Božja milost, a ne nešto u nama, sprečava da ne padnemo u jamu pokvarenosti i tragedije.

Za razgovor

1. Opišite trenutke kada ste se poistovjetili s osobom s kojom niste očekivali da ćete se poistovjetiti.

2. Kako se mijenja naš stav prema ljudima kada počnemo prepoznavati sebe u njima?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Dok obrađujete različite tekstove u 10. i 11. poglavlju Poslanice Rimljanima, podsjećajte svoj razred na temu pouke i ovih poglavlja da se pravednost stječe vjerom. Spasenje ne primamo zahvaljujući svojim naporima, već vršenjem Zakona u Kristu.

Biblijski komentar

1. Želja za spasenjem

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 10,1-4.)

Važno je prepoznati Pavlove pobude koje se kriju iza riječi u 10. i 11. poglavlju. Pavlova pobuda je njegova želja da svi ljudi nađu spasenje. Nije u pitanju bilo kakvo spasenje — radi se o spasenju utemeljenom na Božjoj pravednosti, a ne pravednosti zasnovanoj na djelima i osobnim naporima. Pavao razlikuje spasenje koje su Židovi tražili na osnovi vlastite pravednosti, nasuprot Božjoj pravednosti. Spasenje utemeljeno na ljudskim naporima zapravo je neposlušnost spasenju koje je od Boga.

Pavao opisuje Krista kao “svršetak Zakona” (Rimljanima 10,4). Pojedinci smatraju da ovaj tekst znači da je Krist ukinuo Zakon. Riječ “svršetak”, u ovom tekstu prijevod grčke riječi *telos*, bilo bi bolje prevesti kao “ispunjenje”. Krist je ispunjenje Zakona, a ne kraj Zakona. Ljudski naponi bili su nedovoljni da održe Zakon ili da ga ispune. Dakle, Krist je morao doći i ispuniti Zakon i Savez između Boga i ljudskog roda da bi spasenje moglo biti dostupno svim ljudima.

Pitanja za razgovor

1. Postoje li načini na koje mi možemo biti pravedni? Ako postoje, koji su? Ako ne postoje, zašto ne?

2. Kako ste vi shvatili da je Krist ispunjenje Zakona?

2. Pokoriti se Isusu kao Gospodinu

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 10,5-14.)

Proces spasenja opisan u ovom tekstu vezan je za priznanje i iskreno vjerovanje. Još jednom smo se podsjetili da se opravdanje stječe vjerom. Izrazi u ovom tekstu mogu biti zbunjujući: “Tko će uzaći na Nebo?” i “Tko će sići u bezdan?” Ovi izrazi ukazuju da se nitko ne treba utjeloviti, umrijeti i uskrsnuti zato što je Isus već to učinio. Jedino što je ostalo jest priznati i vjerovati cijelim srcem da je Isus Gospodin.

Ovaj tekst važna je karika za Židove i neznabošce koji žive u Rimu. Za Židove riječ “Gospodin” odnosi se na Jahvu u Starom za-

vjetu, a za rimske građane na cara. Dakle, i Židovi i neznabošci trebaju prihvatiti da je Isus Gospodin. Židovi ne ostavljaju svoju vjeru, već potvrđuju svoje korijene. Što se tiče neznabožaca, oni se moraju odreći vjerovanja da je car njihov gospodar i zamijeniti ga Isusom. Petar i jednu i drugu skupinu ljudi uvjerava da će svatko tko prizove ime Gospodnje biti spašen (Rimljanima 10,13).

Pitanja za razgovor

1. Navedite različite skupine ljudi. Koje su vladajuće ideologije među tim skupinama ljudima?

2. Na koje se načine te različite skupine ljudi trebaju pokoriti Isusu kao Gospodinu, umjesto što se pokoravaju vođama ili ideologijama koje trenutačno slijede?

3. Korijen judaizma i kršćanstva

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 11,11-24.30-32.)

U ovim redcima Pavao oprezno opominje neznabožačke vjernike da ne odbacuju Židove, osobito s obzirom na njihov odnos s Bogom i mogućnost spasenja. Pavao ovdje metaforom o maslinovom drvetu pokazuje da su dijelovi Izraela, koji su odbacili Isusa kao Gospodina, odsječeni od korijena zavjetnog odnosa s Bogom. Izrael je bio poznat kao izabrani Božji narod. Povezani su sa stablom patrijarha Abrahama, Izaka i Jakova (Izrael) preko svojeg prirodnog ili genetskog naslijeđa, ali to nije dovoljno. Potrebna im je i vjera u Isusa. Pavao na taj način upozorava vjernike iz neznaboštva da ne gube vjeru i ne budu odsječeni kao pojedini Izraelci. Pavao ovom metaforom također pokazuje neznabožačkim vjernicima da će se Židovi vratiti u spasonosni zavjetni odnos s Bogom. Spasenje je čak pristupačnije Židovima nego ostalim narodima. Uostalom, Židovi jednostavno trebaju priznati da je Isus Jahve u kojega su oduvijek vjerovali. Neznabošci, s druge strane, moraju odbaciti cara kao gospodara i zamijeniti ga Isusom. Pavao izjavljuje u Rimljanima 11,30-32 da su svi neposlušni Bogu. Neznabošci su bili neposlušni prije nego što su upoznali Boga, a neki Židovi su sada u neposlušnosti zato što odbacuju Isusa. Ali kao što su svi neposlušni, tako je i milost svima dostupna, i Židovima i neznabošcima. Riječ koja je prevedena kao "neznabožac", u grčkom jeziku jednostavno znači svi ostali narodi osim Izraela. Zato je milost dostupna svim narodima i ljudima.

Za razmišljanje

1. Mislite li da je u usporedbi s ljudima iz prvog stoljeća, današnjim Židovima lakše ili teže prihvatiti Isusa kao Gospodina? Zašto?

2. Ako je Izraelcima lakše prihvatiti Isusa kao Gospodina, kao što kaže Pavao, zbog svojih vjerskih korijena, vrijedi li to isto i za islam, čiji korijeni također potječu od Abrahama? Zašto?

3. Što mislite kojim je skupinama ljudi danas najteže prihvatiti Krista? Zašto?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Prisjetite se teksta iz Poslanice Rimljanima 10,14-21. Porazgovarajte o tome kako oni mogu nositi Radosnu vijest ljudima koji se nalaze izvan njihove zone udobnosti.

Za primjenu

1. Prema kojoj skupini ljudi trebate bit otvoreniji da biste im navijestili Evanđelje?

2. Kako možete izići iz zone udobnosti i dosegnuti tu skupinu ljudi?

3. Kako možete uspješnije širiti Evanđelje među ovim ljudima do kojih je teško doprijeti?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pronadite načine da povežete svoje učenike s ljudima koji se nalaze izvan njihove uobičajene zone udobnosti.

Aktivnost: Povežite se s nekim drugim u svojem razredu tko stupa u kontakt s drugačijom vrstom ljudi tijekom tjedna. Pridružite mu se u druženju ili na zajedničkom obroku s tom skupinom ljudi. Sljedećeg tjedna ispričajte u svojem razredu što se dogodilo i kakvo ste iskustvo stekli. Što ste naučili? Što ste podijelili s drugima?

Nadvladati zlo dobrom

Ključni tekst: Rimljanima 12,2.

Učenik će

Znati: Shvatit će da je obnavljanje uma posljedica uzajamnog odnosa između vjernika i Boga.

Osjećati: Osjetit će potrebu da slijedi Božju volju.

Činiti: Ponašat će se onako kako ga Bog bude usmjeravao.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Kako Bog obnavlja um vjernika

A. Tko je odgovoran za obnavljanje uma vjernika?

B. Je li obnavljanje uma aktivan ili pasivan proces? Objasnite.

C. Kakvu ulogu vjera ima u obnavljanju uma?

II. Osjećati: Veća svijest o Božjoj volji

A. Kada ste iskusili novo razumijevanje na duhovnom planu? Što je to značilo za vas?

B. Opišite trenutak kada ste postali uvjereni da trebate izvršiti promjene u svojem načinu razmišljanja i života.

III. Činiti: Prepoznati Božju volju i postupati u skladu s njom

A. Na što vas Bog upozorava u posljednje vrijeme što nije u skladu s pobožnim životom? Kako možete postupiti na osnovi tog uvjerenja?

B. S kojim se duhovnim darom poistovjećujete? Kako možete upotrijebiti ovaj dar za Boga?

Sažetak: Ova će pouka pomoći učenicima da shvate uzajamni odnos obnavljanja uma dok sve više predaju sebe i svoje aktivnosti Bogu kao živu žrtvu. Bog će ih tada osposobiti da misle, osjećaju i ponašaju se prema Njegovoj volji.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 12,2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Moramo u potpunosti predati svoj život Bogu kao živu žrtvu. Samo tada će nas Duh osposobiti da obnovimo svoj um i djela da bismo odražavali Božju volju u svojem životu.

Samo za učitelje: Pomozite svojem razredu da shvati da život u skladu s Božjom voljom, a ne prema putovima ovoga svijeta, zahtijeva našu aktivnu predaju i stalno interaktivno obnavljanje pod utjecajem Duha Svetoga. Pravednost po vjeri proces je potpune obnove, sve do proslavljanja. Ne može se previše naglasiti da ovu nevjerojatnu promjenu našeg uma i srca omogućuje Božji Duh.

Uvodni razgovor: Prva dva koraka poznatog procesa “Dvanaest koraka” u okviru izlječenja od ovisnosti mogu nam pomoći da shvatimo što znači biti promijenjen obnavljanjem uma od putova ovoga svijeta i osposobljen za svjedočenje o Božjoj volji.

Prvi korak je priznanje da imate problem s određenom ovisnošću. Drugi korak je priznanje da vam je potrebna pomoć više sile da biste pobijedili svoju ovisnost.

Ovo priznavanje je mnogo teži proces nego što možda shvaćamo. Osoba može biti spremna priznati da je grešna. Međutim, mnogo je teže priznati da imamo određeni problem u svojem životu.

Dok je bio na koledžu, Cory nije želio priznati da je ovisnik o supstancama za oslobađanje od stresa. Bog ga je morao uvjeriti u suprotno. Kada se uvjerio i u potpunosti priznao da ima problema, trebao je poduzeti nešto da ukloni tu ovisnost iz svojeg života. Bila mu je potrebna snaga koja ne potječe od njega. Cory nikada nije krenuo u težu šetnju u svojem životu nego kada je vođen Duhom krenuo iz svoje sobe niz hodnik spavaonice kako bi bacio supstance u obližnji kontejner.

Znamo da u fiziološkom smislu stvaramo neuronske putove ili obrasce u našem umu za svako djelo koje učinimo. Ovi putovi su mnogo jači kada su povezani s nekom kemijskom supstancom. Mi doslovno trebamo biti promijenjeni obnavljanjem svojeg uma.

Pitanja za razgovor

1. Želi li možda neki učenik opisati svoje iskustvo pobjede ili borbe s ovisnošću? Ako je voljan, pozovite ga da ispriča svoje iskustvo.

2. Ispričajte kako ste vi stvorili neku novu pozitivnu naviku u svojem životu.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Potaknite razred da razmišlja o načinima na koje vjernici, kao aktivni sudionici u procesu spasenja, mogu predati svoj život Bogu u kombinaciji s pasivnim prihvaćanjem Božjeg djelovanja u životu kada su Mu se predali.

Biblijski komentar

Uvod: Prisjetite se u razredu 12. poglavlja Poslanice Rimljanima. U 1. i 2. retku dane su dvije zapovijedi. Prva zapovijed upućena vjernicima jest da učine nešto — da daju sebe “kao žrtvu živu”. Druga zapovijed glasi da vjernici trebaju biti promijenjeni “obnovom svoga uma”. Ostatak 12. poglavlja i poglavlja koja slijede iznose praktične i etičke primjere kako nov način razmišljanja može biti primijenjen u životu.

Za razmišljanje: Zašto su vjernici često sretni kada čine neki intelektualni napor, a nerado čine logički, ali praktični “sljedeći korak”?

1. Aktivna predaja vjernika

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 12,1.2.)

Prva zapovijed u Rimljanima 12,1 glasi da vjernici trebaju nešto učiniti. Trebaju dati sebe kao živu žrtvu Bogu. U grčkom jeziku glagol u ovoj rečenici nalazi se u imperativu, zapovjednom načinu. Pavao ovdje ne nudi drugu mogućnost vjernicima: oni moraju predati svoj život kao živu žrtvu, kao duhovni čin službe. To što je žrtva opisana kao “živa” otkriva aktivnu narav glagola. Vjernik nije žrtvena životinja koja je ubijena i pasivno stavljena na žrtvenik, već aktivni sudionik koji polaže svoje sebične planove da bi slijedio Božju volju.

Za razmišljanje

1. Što za vas znači dati sebe kao živu žrtvu?
2. Kako aktivno možete predati svoj život Božjoj volji?

2. Bog mijenja vjernika

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 8,5-9.)

Drugu zapovijed koju Pavao navodi u 12. poglavlju nalazimo u 2. retku: "Nego se preobrazujte." Ova se zapovijed, međutim, može prevesti i u trpnom stanju ("biti promijenjen"), ne samo u radnom. Ona govori o nečemu što treba biti učinjeno nad vjernikom. Kada se u Pismu upotrebljava glagol u trpnom stanju, a pritom se ne navodi vršitelj radnje, on se često naziva božanskim pasivom. Dakle, radnju vrši Bog. Na osnovi konteksta u Rimljanima 12,2 jasno je da je u pitanju božanski pasiv.

Vjernik treba biti promijenjen obnavljanjem svojega uma kako se više ne bi pokoravao putovima ovoga svijeta. Ovo obnavljanje uma vraća nas u 8. poglavlje Poslanice Rimljanima. Um koji je usmjeren na tijelo završava smrću; ali um koji je usmjeren na Duha stvara život i nadu. Obnavljanje uma u 12. poglavlju se, dakle, odnosi na djelo Duha Svetoga u životu vjernika. Nakon što aktivno predamo svoj život kao živu žrtvu Bogu, odlučivši razmišljati o onome što je vezano za Duha, Bog preuzima aktivnu ulogu i mijenja nas obnavljanjem našeg uma. To dovodi do suradnje i prijateljskog odnosa s Bogom.

Pitanja za razgovor

1. Ako mi biramo o čemu ćemo razmišljati, kako Bog može obnavljati naš um?

2. Opišite iskustvo kada vas je Duh Sveti podsjetio na nešto iz Pisma što vam je pomoglo da promijenite svoj način razmišljanja.

3. Etika obnovljenog uma

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 12,3-8.)

Nakon što Pavao navodi dvije zapovijedi na početku 12. poglavlja Poslanice Rimljanima, on dalje preko etičkih primjera opisuje kako se vjernikov života mijenja. Na primjer, vjernici ne trebaju misliti za sebe više nego što valja misliti, već trebaju prepoznati svoj kolektivni identitet. Ovu uputu vidimo u metafori o tijelu vjernika kojima je dana mjera milosti, duhovni darovi kojima trebaju služiti crkvi i Božjoj misiji, a preko crkve svijetu. Kada naglašavamo pasivnu stranu, odnosno da nas Bog mijenja, jasno je da ti darovi dani od strane Duha Svetoga (1. Korinćanima 12,4-11) nisu zarađeni, već primljeni vjerom. Drugi primjeri uključuju ljubav prema drugima i duhovni žar ("u duhu budite gorljivi") u služenju Gospodinu (Rimljanima 12,11). Biti "gorljiv u duhu" također nas podsjeća da je Bog taj koji nas mijenja. Pavlova upotreba riječi "duh" znači da je Duh Sveti taj koji daje oganj. Na isti način "duh" je oruđe koje stvara čežnju za posinjenjem u srcu svakog vjernika opisanog u Rimljanima 8,22.23.

Pitanja za razmišljanje

1. Koje još etičke primjere promijenjenog života zapažate u 12. i 13. poglavlju Poslanice Rimljanima?
2. Na koje je načine vaša vjera promijenila vaše ponašanje prema drugima?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Aktivni proces predavanja života kao žive žrtve Božjim planovima odvija se iz trenutka u trenutak u životu vjernika. Pomozite razredu da se prisjeti svakidašnjih trenutaka u kojima su predali svoje misli utjecaju Duha Svetoga koji obnavlja njihov um. Izvucite posebne primjere iz njihovog života na koje primjena Duhom nadahnutog Pisma može izvršiti utjecaj.

Za primjenu

1. Možete li opisati trenutak iz svojeg života tijekom prošlog tjedna kada ste odlučili (ili ste mogli odlučiti, a niste) predati svoje misli Bogu i razmišljati obnovljenim umom?
2. Koje su vam smjernice iz Pisma pomogle (ili su vam mogle pomoći) da ispravno razmišljate i što trebate učiniti u toj situaciji?
3. Što ste naučili iz današnjeg proučavanja? Kako to može unijeti promjene u vaš život?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Za ovu aktivnost bit će vam potrebna ploča i markeri. Također bi bilo dobro kad biste imali sliku mozga i zalijepili je na ploču ili kad biste ga nacrtali na ploči. (Ako nemate ploču, nastavite sa sljedećom aktivnošću i razgovarajte o tome bez pomoćnih sredstava.)

Aktivnost

1. Razmislite i napišite različite primjere “grešnih misli” na ploči oko slike mozga.
2. Razmislite i zapišite drugačijom bojom primjere obnovljenih misli povezanih sa svakom grešnom mišlju zapisanom na ploči.
3. Dodajte redak iz Svetog pisma koji potkrepljuje svaku obnovljenu misao.

Kršćanski život

Ključni tekst: Rimljanima 14,10.

Učenik će

Znati: Spoznat će da osobno osvjedočenje, ljubav i sklad donosi pravednost Kristovom tijelu.

Osjećati: Imat će snažan osjećaj odgovornosti koji će ga poticati da živi u skladu sa svojim osvjedočenjima.

Činiti: Ispitat će pojedinosti u životu u koje ga je Bog osvjedočio i pomagat će drugima da žive u skladu s onim u što ih je Bog osvjedočio.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Osobno osvjedočenje i ljubav

A. Koja je osvjedočenja Bog u posljednje vrijeme utisnuo u vaš um i srce?

B. Kako možete voljeti druge koji ne dijele vaša osvjedočenja?

II. Osjećati: Snažno osobno osvjedočenje i suosjećanje

A. Kako se osjećate kada vas Bog osvjedoči u nešto što želi da učinite?

B. Kako vam suosjećanje pomaže da ostavite po strani vaša osobna osvjedočenja da biste mogli voljeti drugu osobu?

III. Činiti: Produbite osobno osvjedočenje i pomozite drugima u razvijanju njihovog osvjedočenja

A. Kako možete odrediti u što vas Bog pokušava osvjedočiti?

B. Kako možete podupirati vjernike u svojoj crkvi u njihovom odnosu s Kristom, čak i ako se ne slažete s njima?

Sažetak: Kršćanski život odražava osvjedočenja koja Bog utiskuje u naše srce, ali također, poradi ljubavi, mira i sklada u Duhu, podiže našu braću i sestre u Kristu koje Bog osvjedočuje na drugačiji način.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 14,10.

Ključno načelo duhovnog rasta: Spoznat ćemo kako trebamo živjeti u skladu s osvjedočenjima koja je Bog stavio u naše srce, priznajući istodobno da drugi oko nas imaju podjednako pravo da učine isto.

Samo za učitelje: Ova pouka sadrži paradoks. Bog nas poziva da živimo na određeni način. Mi bivamo osvjedočeni u to. Ipak, On nas također poziva da volimo braću i sestre u Kristu i da katkad ostavimo po strani svoja osvjedočenja u vezi s načinom života da bismo ih ohrabрили. Na početku pouke pomolite se za sklad i suosjećanje.

Uvodni razgovor: U vrijeme kada je završavao teološki fakultet, Cory je radio s mladićem koji je dolazio na evanđeoska predavanja. Mladić je upravo proveo divno nedjeljno poslijepodne u parku s Coryjem, njegovom suprugom i prijateljima. Kada su krenuli iz parka, Cory je predložio da odu zajedno u restoran. Mladić je napomenuo Coryju da on ne bi išao do zalaska sunca, jer je za njega nedjelja bila isto što i za Coryja subota. Cory je rekao da su spremni poštovati njegova vjerovanja, a zatim je upitao mladića što je naučio na predavanjima u vezi sa sedmim danom subotom. Razgovarali su o tekstovima koje je mladić upoznao i jasnim činjenicama iz Pisma. Cory ga je upitao kakva su njegova uvjerenja u vezi sa subotom i ima li za njega smisla da svetkuje subotu kao sedmi dan, što bi im omogućilo da odu na večeru prije zalaska sunca tog lijepog nedjeljnog dana. Cory je još jednom dao prostora mladiću da izrazi svoja osobna uvjerenja, ne želeći vršiti pritisak. Mladić je odlučio da će u svojem životu primijeniti novo osvjedočenje u vezi sa svetkovanjem subote.

Ovaj događaj, međutim, nije davao mira Coryju. Koji su bili njegovi pravi motivi dok je razgovarao s mladićem o suboti? Je li to učinio samo zato što je tada želio jesti, ili da bi on stvarno saznao koliko je subota važna? Je li ispravno postupio?

Pitanja za razgovor

1. Što mislite, je li Cory dao dovoljno prostora novom vjerniku da donese odluku? Zašto?

2. Što mislite, bi li Cory ostao vjeran svojem uvjerenju o suboti da nije u nedjelju otišao u restoran zbog novog vjernika? Zašto? Opi-

šite trenutak kada ste se našli između osvjedočenja i ljubavi prema novom vjerniku.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Pomozite razredu da uvidi da sljedeći biblijski tekstovi ne potiču kršenje Deset zapovijedi. Umjesto toga oni se tiču manje važnih pitanja koja nisu vezana za spasenje, ispunjenih širokim mogućnostima za tumačenje.

Biblijski komentar

Uvod: Prisjetite se ukratko teksta iz Poslanice Rimljanima 14–16. Posljednja tri poglavlja govore o tome kako se treba ophoditi prema vjernicima koji se nalaze na različitom stupnju duhovnog rasta. Snažniji i slabiji vjernici slijede svoja osvjedočenja i istodobno vole jedni druge.

Spremnost da ostavimo po strani osobna osvjedočenja u ovom području radi sklada Kristovog tijela znači živjeti vjerom. Moramo vjerovati da Bog zna što neka osoba treba znati i kako i kada treba primijeniti ono što zna.

Za razmišljanje: Kada se suočimo s nezgodnim etičkim pitanjima, kako možemo donositi odluke utemeljene na istinskim kršćanskim načelima (vrijednostima), a ne pod utjecajem multikulturalnog relativizma?

1. Različita tumačenja

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 14,1-12.)

Ovaj tekst nije lako razumjeti. Pavao piše vjernicima u Rimu u vezi s jelom i pićem. Komentatori su podijeljeni oko tumačenja ovih redaka. Moguće je da je “slabi” onaj koji ne jede meso, vjernik iz neznaboštva koji potječe iz sredine u kojoj ljudi jedu hranu žrtvovano idolima i zato je uvjeren da se treba držati podalje od ove hrane kako se ne bi vratio starim idolopokloničkim navikama. Također je moguće da je “slabi” vjernik iz judaizma koji se još uvijek drži starozavjetnih zakona o hrani da bi stekao spasenje držanjem Zakona umjesto oslanjanjem na vjeru u Krista. Židovi su bili prognani iz Rima deset godina i kada su se počeli vraćati u Rim, možda im je bilo teško pronaći meso pripremljeno na odgovarajući način — iz kojeg je bila iscijeđena sva krv. Zato su odlučili izbjegavati konzumiranje mesa. Kako god protumačili ovaj tekst, Pavao jasno ističe da osoba bilo da jede meso ili ne, to čini na slavu Bogu. Različiti vjernici drže se

različitih osvjedočenja; pa ipak, nitko ne treba suditi drugome. U vezi s ovim osvjedočenjima oni trebaju ostaviti sud Bogu i prihvatiti vjernike kao što Bog prihvaća njih.

Pitanja za razmišljanje

1. Koje je od ova dva tumačenja prema vašem mišljenju vjerojatnije?
2. Je li važno koje će tumačenje biti prihvaćeno?

2. Ostaviti po strani svoja osvjedočenja

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 14,13-23.)

Zvuči kao da Pavao u ovom tekstu govori samo o snažnijim vjernicima. On ohrabruje snažnijeg vjernika da stavi u stranu svoju slobodu da ne bi uvrijedio slabijeg vjernika.

Istina je da se Pavao obraća i jednima i drugima. Ova poslanica trebala je biti čitana naglas u crkvama; dakle, i snažniji i slabiji vjernici slušali su poslanicu zajedno. Pavao poziva obje skupine da ostave po strani svoja prethodna osvjedočenja u vezi s hranom i pićem poradi novog osvjedočenja — ljubavi i sklada s drugim vjernicima. Pavao ne poziva pojedince da žive drugačije, koliko ih poziva da ne prisiljavaju druge da promijene svoj način razmišljanja. Svatko treba živjeti prema vlastitom osvjedočenju savjesti; jer ako vjernik krene nasuprot tom osvjedočenju, samo će tada taj postupak biti grijeh.

Vjernici se, međutim, moraju ophoditi prema drugim vjernicima tako da ne izazivaju bespotrebne uvrede. Drugim riječima, vjernici ne trebaju suditi drugima prisiljavajući ih da razmišljaju kao oni — da se ugledaju na njih umjesto na Boga, na ono u što ih Duh Sveti osvjedočuje.

Za razmišljanje

Što prema ovom tekstu znači živjeti vjerom?

3. Kristov primjer

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Rimljanima 15,1-6.)

Krist uvijek treba biti naš primjer dok živimo vjerom, i taj se ideal odnosi i na ovaj tekst. Isus je došao na Zemlju da položi svoj život za ljude, a ne da ih prisili na pokornost. Mogao je doći s velikom silom, ali kao što je rekao: "Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta." (Ivanu 18,36) Isus je položio svoj život i bio je ponovno podignut kako bi nam dao slobodu da biramo hoćemo li Ga slijediti ili ne. Ovaj dar

slobode pokazuje veliku snagu i, na kraju, ako se toga budemo držali, cijeli svemir živjet će skladno.

Pitanja za razmišljanje

1. Kako vam Isusov primjer može pomoći da dopustite ljudima da žive u skladu sa svojim osvjedočenjima?

2. Što znači živjeti u skladu s drugim vjernicima u Kristovom tijelu?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pozovite članove razreda da određeno vrijeme posvete tihom razmišljanju, da razmotre i primijene sljedeća pitanja. Mogu razgovarati o njima u parovima ili malim skupinama, a zatim neka se pomole jedni za druge. Možete zatim zamoliti dragovoljce da iznesu svoje misli pred cijelim razredom. Ako je moguće, dajte im papir i olovku da mogu zapisati svoje odgovore dok razmišljaju u tišini.

Za primjenu

1. Jeste li ikada nametali svoje ideje drugoj osobi do te mjere da ste je uvrijedili?

2. Kako možete ispraviti uvredu i živjeti u skladu s tom osobom pokazujući joj kršćansku ljubav?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Za ovu aktivnost dobro će vam doći ploča. Ako takvo pomoćno sredstvo nije dostupno, zamolite sudionike da porazgovaraju o sljedećim pitanjima.

Aktivnost

1. Navedite načine života koji uznemiravaju vašu crkvu do te mjere da ih osuđuje.

2. Kako možete pomoći svojoj crkvi da u ovim područjima etičkih rasprava učini promjene utemeljene na načelima?

Upravo je u Poslanici Rimljanima Luther pronašao uzvišenu istinu o opravdanju vjerom. Na njezinim je stranicama, boreći se sa sigurnošću spasenja, otkrio veliku istinu — ne samo Poslanice Rimljanima i ne samo Novog zavjeta, već cijele Biblije: istinu o planu spasenja koji nam je dan “u Kristu Isusu prije vječnih vremena” (2. Timoteju 1,9).

Istina glasi da spasenje počiva samo u Kristovoj pravednosti. Ona nam se pripisuje vjerom i neovisno o držanju Zakona. U Poslanici Rimljanima Pavao je jasno rekao: “Smatram dakle da se čovjek opravdava vjerom, bez djela Zakona.” (Rimljanima 3,28)

Ni danas vjerni protestanti ne mogu učiniti ništa drugo nego da se drže Božje riječi nasuprot svim nebiblijskim običajima i dogmama.

Kao adventistički kršćani mi se držimo načela *Sola Scriptura*, samo Pismo. Stoga čvrsto odbacujemo sve pokušaje da se kršćanstvo vrati Rimu i vjeri prije reformacije. Pismo nas usmjerava u potpuno suprotnom smjeru (Otkrivenje 18,4), tako da mi nastavljamo objavljivati svijetu “neprolaznu radosnu vijest” (Otkrivenje 14,6).

www.adventisti.hr
www.znaci-vremena.com